KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 101 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, elok. 31 p:nä—Wed., Aug. 31 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

Ranskassa kiihtynyt mieliala Amerikan legioonaa vastaan

Työväki suunnittelee järjestelmällistä amerikalaisten tavarain ja filmien boikottia

Washington, D.C. (FP) — Ranskalaisten johtavien lehtien taholta on ilmaistu katkera mieliala Amerikan legionan suunnittelemaa juhlakulkuetta vastaan, joka on ajateltu tapahtuvaksi Pariisissa syyskuun 19 päivänä. Huomatuimpien lehtien toimitusosastossa lausutaan m.m.:

Quotidien: "Lopettakaamme puhekin niistä (juhlista). Saccoa ja Vanzettia kohdannut raakuus on pyyhkäissyt pois kokonaan sen suunnitelman. Legionan juhla tulisi muodostumaan rumaksi ilveilyksi koko maailman surunosoituksen keskellä. Sellaista ei voida sallia."

Paris Soir: "Eilisen päivän tapahtumien (joukkomielenosoituksien) olisi luullut aukaisevan yleisen järjestyksen vartijain silmät. Nuo mielenosoitukset osoittivat, että yleistä mielipidettä ei voida uhmata ilman tiettyjä seurauksia. Ne samalla osoittivat, että jos asianomaiset kuitenkin itsepintaisesti yrittävät järjestää Amerikan legionan paraadin, he tulevat ottamaan itselleen suuren edesvastuun. Me väitämme, että Pariisin asukkaat eivät tule ainoastaan kieltämään ranskalaisamerikalaisen juhlan vietoin, syysk. 19 pv., mutta se ei tule myöskään sallimaan Amerikan legionan kehitystä. Tuon juhlan vieton ei tulisi tapahtua; se ei saa tapahtua."

Pariisi. — Hallitus on suunnitellut toimenpiteitä Amerikan legionan juhlan järjestämiseksi, syyskuun 19 pv. Ranskan työläiset ovat hyväksyneet järjestelmällisen amerikalaisten tavarain ja filmien boikotin.

Johtaessaan taistelua Amerikan legionan juhlia vastaan L'Humanite, kommunistien johtava lehti julkaisi kuvan muistoesineestä, jossa esitetään amerikalainen sotilas tanssimassa alastoman ranskalaisen tytön kanssa. Näitä muistoesineitä, tuhka-astioita, sanotaan myydyn hyvin paljon Pariisissa. Siksi lehti on ikuistuttanut tuon porvariston yhteistoiminnan symboolin.

Amerikasta matkustanut legionalaisia

New York. — Viime perjantaina lähti täältä matkalle Pariisiin 1350 Amerikan legionan jäsentä, ottaakseen osaa siellä pidettävään legionan kokoukseen. Tuo joukko matkusti kahdella suurella linjalaivalla. Mukana oli useita johtavia Amerikan fascisteja.

8,000 POISTETTANEE REINILTÄ

Pariisi. — Epävirallisten tietojen perusteella todetaan, että ministeristön kokouksessa on päätetty vähentää Reinin eteläisen rannikon miehitystä 8,000 sotilaalla. Jäljelle jää vielä yli 60,000 liittovaltain sotilasta, joita Saksa vaatii kokonaan poistettavaksi alueeltaan.

Järkyttävä itsemurha Torontossa

Perheellinen mies hyppännyt alas sillalta

Toronto, Ont. — Viime sunnuntai-iltana tapahtui järkyttävä tapaus, kun Arthur Wright, iältään 42-vuotias työmies, hyppäsi alas Prince Edwardin sillalta, pudoten alhaalla olevaan kivikatuun, kuollen heti. Neljä kuukautta sitten oli itsemurhan tekijä loukkaantunut, ollessaan korjaamassa matkustaja-autoa, saaden silloin vamman aivoihinsa. Kotoa lähtiessään viime sunnuntaina oli hän sanonut vaimolleen, että hän tulee mahdollisesti tuhoamaan itsensä. Hän menikin suoraa päätä mainitulle sillalle, jossa useiden silminnäkijäin katsellessa hän nousi kaiteelle ja hyppäsi alas syvyyteen. — W. jätti jälkeensä vaimon ja viisi lasta.

VANCOUVERIN KIINALAINEN VANGITTU

Vancouver, B. C. — Elok. 8 päivänä tapahtuneen kiinalaisten kommunistien murhan yhteydessä, ovat poliisit löytäneet eräitä papereita, joiden perusteella he ovat pidättäneet nyt erään kiinalaisen, nimeltä Dan Shek Suen, jota pidetään osallisena murhatapahtumiin.

Workers-puolueen toimisto hävitetty

KOLMETOISTA TYÖLÄISTÄ VANGITTU.

Detroit, Mich. — Workers puolueen toimisto joutui täällä poliisimielivallan hyökkäyksen alaiseksi viime torstaina. Kolmetoista puolueen ja nuorisoliiton jäsentä vangittiin. Heidät on pidätetty kuulustelua varten. Ensimäisen vuorokauden kuluessa ei ketään heistä vapautettu edes takausta vastaan.

Kun poliisit saapuivat toimistoon piirisyyttäjän käskystä, hävittivät he kaikki Saccon ja Vanzettin muistomerkit, kuvat ja Leninin rintakuvan, sekä kaikki mitä vaan käsiinsä saivat.

Kominternin opettavainen vetoomus maailman työläisille

Moskova, USSR. — Kehoittaessaan kaikkien maiden työläisiä viettämään Saccon ja Vanzettin surujuhlia, on Kominternin keskuskomitea antanut seuraavan opettavaisen julistuksen:

"Sunnuntaina, elok. 28 pv. tullaan hautaamaan amerikalaisten teloittajien "kansanvaltaisen" oikeuden uhrit. Saccon ja Vanzettin teloittaminen, miesten jotka uskoivat, että kapitalismi voidaan kukistaa yksilöllisellä hyökkäyksellä kapitalismin edustajia vastaan, on vakuuttavana todistuksena siitä, että vapautuksen tie tulee kulkemaan vain proletariaatin vallankumouksen kautta.

Kominternin keskuskomitea vetoaa kaikkien kompuolueiden puoleen, että ne tulisivat muodostamaan näiden luokkaoikeuden uhrien hautauspäivästä työläisjoukkojen hyökkäyksen päivän, kokouksien ja mielenosoituksien kautta, taistelussa porvarillista oikeutta vastaan. Kaikkien luokkavankiemme vapauttamiseksi! Kapitalismia ja imperialismia vastaan! Koko maailman proletariaatin vallan valtaamisen puolesta!

K. I:n Keskuskomitea."

Lisää tehtaita Torontoon

Toronto, Ont. — Kaksi suurta tehdasta tullaan rakentamaan sivan lähimpänä aikana Toronton tehdaskeskukseen. Dominion Envelope & Carton Co., sekä Canadian Paperboard Co. tulevat kumpikin rakentamaan 1,000,000 dollaria maksavan tehdasrakennuksen, joissa tullaan valmistamaan suuret määrät pahvia ja vahvaa paperia. Päivittäinen tuotanto arvioidaan nousevan kumpaisessakin tehtaassa noin 100—150 tonniin. — Nähtävästi on kilpailu kysymyksessä, koska rakennukset tullaan rakentamaan kuumeisella kiireellä, heti kun satamakomitean kanssa on saatu tonttien osto suoritettua.

SUOMEN TUL:N SIHTEERI VALITTU UUDESTAAN

Meille saapunut T. Tiedonantaja kertoo, että Työväen Urheiluliiton sihteerin valinta toimitettiin uudestaan. Uuteen valitaan osallistui liittoneuvoston jäsenet. Nyt jakautui äänet seuraavasti: liiton entinen sihteeri Yrjö Enne sai 9 ja väliaikainen sihteeri E. A. Pulli 8 ääntä. Näin ollen tuli vasemmistolainen toveri, Enne uudestaan TUL:n sihteeriksi.

Lontoo, elok. 29. — Sateet ja tulvat ovat tehneet suurta tuhoa Japanissa. Viisikymmentä henkilöä on kuollut ja 2,000 kotia tuhoutunut. Useita taloja ajautui mereen. Myös laivoja on hukkunut.

Saccon ja Vanzettin muistojulkaisusta tulee arvokas historiallinen teos

Onko Saccon ja Vanzettin sydämet ja aivot ryöstetty? — Asia vielä hämärän verhoamana

New York. (FP) — Saccon ja Vanzettin puolustuskomitea tulee kokoamaan kaiken oikeustaisteluiden aikana kerääntyneen aineiston ja julkaisemaan sen erikoisena suurteoksena. Tämän tiedon antoi nuori pittsburgilainen lakimies, Angelo Musmano, joka on luvannut vapaaehtoisesti ja ilman mitään korvausta suorittaa tuon suuriarvoisen työn.

Kaikkiaan tulee muistojulkaisu käsittämään 8—10 suurta nidosta. Siten tämän oikeustaistelun historia muodostaa tietosanakirjan laajuisen kokoelman. Historia alkaa ensimäisestä kuulustelusta, toukokuussa 1920, jatkuen tähän päivään asti, jolloin oikeusmurha pantiin täytäntöön. Erittäin tärkeinä asiakirjoina tulee olemaan liitteet, jotka sisältävät vetoomuksia eri oikeuslaitoksiin. Niistä eräs käsittää 4,000 sanaa, joka jätettiin Yhdysvaltain ylioikeuden tuomarille, Holmesille, ja jossa osoitettiin hallituksen oikeusdepartementin ja yleisen syyttäjän punoma juoni Saccoa ja Vanzettia vastaan.

"Varhaisemmat muistiinpanot tulevat osoittamaan, miten yleinen syyttäjä valmisti tuon juttunsa," sanoi Musmano. "Ne tulevat osoittamaan, miten ensimäisessä kuulustelussa epävarmoina esiintyneet todistajat tulivat varmoiksi ja kykenivät antamaan yksityiskohtaisia tietoja vuotta myöhemmin. Ne tulevat osoittamaan, miten se automobiili, joka näytteli tässä jutussa niin suurta osaa, tuli muuttamaan ulkomuotoaan, siten soveltuakseen syyttäjien tarkoitukseen."

Onko Saccon ja Vanzettin ruumiit raadeltu?

Boston, Mass. (FP) — Nicola Sacco sanoi kuusi vuotta sitten, Dedhamin oikeudessa, että köyhien lapset eivät ole tilaisuudessa pääsemään Harvardin yliopistoon. Se on vain rikkaiden lapsia varten.

Mutta kaikesta huolimatta lienee Sacco kuolemansa jälkeen joutunut Harvardiin — hänen sydämensä ja aivonsa. Saccon ja Vanzettin puolustuskomitea väittää, että näiden kahden työväenluokan marttyyrin ruumiit on raadeltu ja heidän sydämensä ja aivonsa viety Harvardin yliopiston lääketieteelliseen opistoon, Madeirosin, varsinaisen murhamiehen, sydämen ja aivojen rinnalle.

Lääketieteellinen tarkastaja, tri. G. Magrath, joka toimitti ruumiinavauksen, kieltäytyi antamasta myönteistä tai kielteistä vastausta väitöksen johdosta. Hänen vaikenemisensa osoittaa sanomalehtimiesten lausunnon mukaan samaa kuin rikoksen suorittamisen myöntäminen.

Joskaan ei ole mitään tavallisuudesta poikkeavaa normaalisissa oloissa tuollainen menettely, niin tällä kertaa tuo teko tuntuu äärimäiseltä raakamaisuudelta miljoonien työläisten mielessä.

Puolustusliiton sihteeri vangittu

Boston. (FP) — Samaan aikaan kun 8,000 henkilöä odotti tilaisuutta päästä katsomaan Saccon ja Vanzettin ruumiita, vangittiin puolustusliiton sihteeri, Mary Donovan. Hän oli asettanut ruumiiden ääreen taulun, jossa oli seuraava lause: "Näittekö mitä minä tein noille anarkistisille roistoille? —Thayer".

Tuollaisesta lauseesta eivät poliisit pitäneet, jotka suojelevat herrainsa kunniaa.

Lisää raakuuksia kuvernööri Fullerin ansioluetteloon

Boston, (FP) — Suoritettuaan Saccon ja Vanzettin teloituksen, meni Massan valtion kuvernööri, Alvan T. Fuller muhkeaan kesähuvilaansa "lepäämään". Siellä tuo raharuhtinas, monimiljoneeri koettaa kai toteuttaa sitä toivomustaan, jonka hän oli antanut ennen teloitusta.

"Sitten kun nuo miehet ovat kuolleet, voitte te ja minä nukkua paremmin." Näin lausui Fuller eräälle rikkaalle porvarinaiselle, hienossa seurassa, juuri vähää ennen teloittamisen tapahtumista. Nainen antoi nuo sanat Federated Pressin tietoon.

Fullerin omaisuus arvioidaan noin 40 miljoonaksi dollariksi ja hän on yksi Massan valtion mustimpia kveekareita. Hän on ollut osallisena ainakin kahden suuren lakon rikkomisessa. Siten hän oli tilaisuudessa alentamaan omistamansa tehtaan työläisten palkkoja, m.m. v.1923., Bostonissa.

Entinen yleinensyyttäjä puolustaa teloitettujen syyttömyyttä

Boston. (FP) — Entinen Yhdysvaltain piirisyyttäjä, F. F. Kane, oli Bostonissa avustamassa Saccon ja Vanzettin puolustuskomiteaa. Hän antoi julkisen lausunnon, jossa sanottiin m.m.:

"Minä saavuin hiljakkoin Etelä-Amerikasta, missä kyseltiin minulta erittäin tarkasti Sacco-Vanzetti jutun vaiheita. Siellä oltiin yleensä sitä mieltä, että nuo miehet ovat joutuneet tuomituiksi vain sen tähden, että he ovat anarkisteja."

"Anarkistit eivät tee ryöstömurhia, eivätkä myöskään ryöstömurhaajat liity anarkistisiin yhdistyksiin ja ota osaa poliittisiin toimintoihin. Minä puhun kokemuksesta, ollessani hallituksen palveluksessa piirisyyttäjänä ja minä olen vakuutettu, että kukaan ei voi väittää tätä lausuntoani vastaan," jatkoi Kane.

PÄIVÄN HAVAINTOJA

Kaikkien muitten vierailijoitten ohella, mitä täällä "kultaisessa" Canadassa on käynyt kuluneen kesän aikana, on myöskin eräs vähemmän tunnettu henkilö lahtari-Suomesta. Mutta sillä ei lienekään paljoa väliä, kuka tuo personallisuus on, onpahan vain eräs Aarne Mattila, maalaisliittolaisen Ilkan toimittaja. Sen sijaan on kiintoisampaa tehdä havaintoja niihin asioihin, mitkä ovat hänen tapaistensa herrasmiesten kautta esiin pilkistämässä. He luonnollisesti haluavat kaikella muotoa tehdä "Suomea tunnetuksi", kuten sanat kuuluvat Suomen valtion menoarvion yhteydessä olevissa menoerissä, jotka on varattu ulkomailla kierteleville valkokaartilaisille.

*

Tämä samainen Mattila on antanut haastattelunsa eräälle torontolaiselle porvarilehdelle ja yrittää sen kautta uskotella tämän maan asukkaille, että Suomessa "korpit eivät olekaan mustia". Kehuskellut kaikella tavalla Suomen lahtarivaltion edistymistä ja tietysti samalla morkannut työväkeä. Kommunistinen liike on hänen sanojensa mukaan laskemassa nykyään, vaikka se ensin sai suuren vauhdin kapinan aikana ja jälkeen. Herra Mattila on tietoviisaasti lausunut käsityksensä Venäjän oloistakin, että siellä hallitsee vain 1,000,000 ihmistä, joista enemmistö on juutalaisia. Vain muutama on hänen tietojensa mukaan oikein venäläisiä. Siis herrasmies tuntuu olevan hyvin myrtynyt kommunisteihin ja bolshevikeihin. Ja se ei olekaan pahan merkki. Me emme halua kuulla veljistämme lahtarien puhuvan muussa kuin vihan katkeroittamassa äänilajissa. Se osoittaa, että luokkarajat on selvät molemmin puolin.

*

Mutta tuossa haastattelussa on vielä eräs kohta, joka on kokolailla mehevä. Siinä puhutaan, että Suomessa on ollut jo pitkän aikaa sosialidemokraattinen hallitus. Ja jatketaan, että maalisliitto ei omaa juuri nimeksikään sellaisia aineksia, jotka taistelisivat noskelaista hallitusta vastaan. Nosket kuulemma hallitsevat Suomen lahtari-tasavaltaa niin hyvin, että olisi porvareilta väärin tehty, jos he sellaista hallitusta vastaan taistelisivat. Voimme muistaa, että maalaisliitto on tällä kertaa kaikkein lähimpänä monarkistista puoluetta yleisessä politiikassaan. Tämä selvittää jo itsestään, kuinka lähellä mustimpia monarkisteja Suomen noskelaiset ovat. Voiko katalampaa vääryyttä maailmassa ilmetä kuin se, että työväenliikkeessä kasvatetut ja kouluutetut sos.-dem. puolueen johtavat henkilöt asettuvat yhteistoimintaan maailman kuuluisimpien ihmismurhaajien kanssa?

*

Mutta tällä vuosisadalla kävi aivan samoin kuin viime vuosisadalla, Marxin eläessä, että sosialisti-nimitys oli saatettu niin huonoon huutoon, että kumouksellisen aineksen oli pakko omaksua liikkeelleen uusi nimitys: kommunismi. Ero vaan on siinä, että viime vuosisadalla sosialisti-nimitys pilattiin ala-arvoisella teorialla, mutta nyt on sosialidemakratia pilattu katalan pettuuruuden kautta. Mutta kommunismi ja bolshevismi ovat jo itsestään sellaisia symbooleja, että mitkään "vihreille oksille kiipeilijät" eivät voi noita tunnuksia itselleen omaksua. — Kyllä täällä Canadassa tiedetään varsin hyvin eroittaa, mitä ovat Suomen valkoiset ja nosket, ja mitä rehelliset työläiset, ilman herrojen mattiloiden & co. makeita laverteluja.

*

Toisinaan voimme tehdä kiintoisia havaintoja, miten porvarillisessa yhteiskunnassa hallitukset ovat kokoonpantuja. Olkoon sitten puhe makuntaa tai koko maata käsittävästä hallituksesta. Esitämme tässä viime kesäkuun puolivälissä pidettyjen Manitoban maakuntavaalien tulokset, jotka osoittavat, enemmistö vai vähemmistökö siellä hallitsee.

Manitobaa hallitsee nykyään n.s. Bracken hallitus, joka vaaleissa sai ensimäisiä ääniä 52,884. Tällä äänimäärällä se saavutti hallintaoikeuden, vaikka maakunnan vaaleissa annettu änimäärä kokonaisuudessaan teki 163,290. Siis runsaasti kolme kertaa enempi ääniä, mitä hallitus vaaleissa sai.

*

Onko tuollainen hallitus kansan oma hallitus? Ei. Se on porvarillisen vaalikoneiston tulos. Kaikkiaan kahdeksan eri puoluetta kilpaili keskenään. Työläiset ja farmarit eivät ole vielä osanneet Manitobassakaan yhdistyä ajamaan omia etujaan.

Hirveä onnettomuus alppitiellä

Chamonix, Ranska, elok. 27. — Monteneversin rautatieonnettomuuden uhrien lukumäärä on kasvanut 21 kuolleeseen ja 30 loukkaantuneeseen. Alppimatkustajia kuljettavan junan vaunut erkaantuivat veturista ja alkoivat nopeasti kiitää alas laaksoon. Ensimäinen perävaunu törmäsi ankaralla vauhdilla siltaan ja suistui rotkoon, tuottaen kuoleman 21 ja vakavat vammat 30 matkustajalle. Toisen vaunun eräs matkustaja sai hätäjarrun toimimaan ja pelasti kymmenien ihmishenkien menetyksen. — Tämä paikka on lähellä Sveitsin rajaa, kuuluisan Mont Blancen läheisyydessä.

ORJUUS REHOITTAA ENGLANNIN ALUSMAISSA

Lontoo. — Eräät liberaalit tulevat vaatimaan Sierra Leonessa, länsi-Afrikassa, vallitsevan orjuuden lopettamista. Tämän asian esille vetäminen on herättänyt suurta hämmästystä, kun Englannin lipun alla kukoistaa vielä tänä päivänä orjuus. Asia tullaan kuljettamaan alahuoneeseen ja siellä vaatimaan Privy Councilin toimenpidettä orjuuden poistamiseksi. — Sierra Leone on paikka, jota kutsutaan "valkoisen miehen haudaksi", epäterveellisen ilmastonsa vuoksi. Mutta mustaihoisia siellä pidetään orjina.

Lisätietoja itärannikon tuhoisasta hirmumyrskystä

Uhrien luku nousee 33 henkeen; omaisuutta tuhoutunut $150,000 arvosta

St. John, Nfld., elok. 29. — Kolmekymmentä kolme henkeä ilmoitetaan kuolleeksi ja omaisuutta tuhoutuneen ainakin $150,000 arvosta, viime torstain suuressa myrskyssä. Mahdollisesti sekä ihmishenkien hukka että omaisuuksien tuhoutuminen voi nousta vielä paljoa suuremmaksikin, sillä tähän mennessä ei ole vielä kaikilta rannikkoseuduilta saatu tietoja, kun puhelinlinjat ovat olleet epäkunnossa.

Viisi kalastajalaivaa upposi koko miehistön kera ja 11 laivaa upposi sen jälkeen kun miehet niistä pelastuivat. Eräässä paikassa on 25 pienempää alusta hukkunut, mutta ihmishenkiä ei mukana mennyt. Eräistä aluksista hyökyaallot pyyhkäisivät miehistön mereen.

Parlamenttien välisen liiton kokous

Pariisi, elok. 29. — Viime perjantaina alkoi Ranskan pääkaupungissa parlamenttien välisen liiton maailmankongressi. Saapuvilla on 400 edustajaa, edustaen 35 eri maata. Kokouksessa tullaan käsittelemään useita kansainvälisiä kysymyksiä. Senaatin puheenjohtaja avasi kokouksen ja hänen jälkeensä puhui pääministeri Poincare, osoittaen että vallankumouksellinen liike on viime aikoina arveluttavassa määrässä kasvanut. Siitä syystä tulee eri kansojen (porvariston) löytää yhteisen toiminnan pohja, että jokainen toimenpide tulee olemaan kansainvälistä. Samalla hän kosketteli myöskin suhteita Saksan kanssa.

Kun kaikki muut edustajat osoittivat suosiotaan puhujalle, pysyivät saksalaiset kylminä. Saatuaan puhevuoron, vastasi Saksan parlamentin puheenjohtaja, että he eivät voi katsoa menneiden tapahtumain unohtamista todelliseksi niin kauan, kun voittajamaiden sotilaat ovat Reinillä. Vaati niiden poistamista.

Tähän vastasi Ranskan kansainliiton edustaja, että nuo sotilaat ovat paremminkin rauhan takeena, sillä ellei niitä olisi siellä, voisi Saksa helposti yhtyä Neuvostoliiton kanssa toisia valtoja vastaan niin pian, kun viimemainittu joutuisi jonkun vallan hyökkäyksen alaiseksi.

Tämä kokous on monessa suhteessa hyvin merkillinen. Pääkysymyksenä siellä tulee olemaan nyt kuten usein ennenkin yhteisten keinojen suunnitteleminen kumouksellista työväkeä vastaan.

Saccon ja Vanzettin surujuhla Torontossa

Toronto. — Viime sunnuntaina viettivät Toronton työläiset suurin joukoin Saccon ja Vanzettin surujuhlia Labor Templessä ja Alhambra-haalissa, Canadan Työväen puolustusliiton johdolla. Useita huomattuja puhujia esiintyi. Arthur Hawkes puhui kahden englantilaisen piispan polttamisesta, 250 vuotta sitten, lainaten heidän sanojaan: "Olkaa iloisia ja rohkeita, sillä me sytytämme tänään kynttilän, joka ei koskaan sammu." Sitten hän lainasi useiden Amerikan porvarillisten lehtienkin lausuntoja, jotka osoittivat, että suuri osa porvaristoakin piti häpeällisenä tekona Saccon ja Vanzettin teloittamista.

M. Spector puhui arvostelevassa äänilajissa ammattijärjestön presidentin, Tom Mooren ottaman kannan johdosta, kun hän oli lausunut, että työväen mielenosoituksilla ei auteta vaan vahingoitetaan Saccon ja Vanzettin asiaa. "Se on poistumaton häpeätahra koko Canadan työväenliikkeelle, että Moore lausui sen mitä hän Edmontonissa todella lausui," sanoi puhuja. — A. E. Smith puhui työläisten toiminnan välttämättömyydestä, suojatakseen oikeuksiaan ja omien järjestöjensä olemassaolon.

SUURI VIINAPOLTTIMO LÖYDETTY

Montreal, elok. 29. — Täällä suorittivat viranomaiset suurenmoisen viinapolttimon takavarikoimisen, sekä kahden miehen vangitsemisen samassa yhteydessä. Polttimo, jonka koneiston arvellaan maksavan $40,000, ja kyenneen yhtaikaa tuottamaan 12,000 galonaa viinaa, oli sijoitettuna erään rakennuksen kellarikerrokseen. Se oli niin tarkasti ulospäin kamofleerattu, että sitä oli vaikea löytää. Tämän ihmeellisen laitoksen koneisto tullaan lähettämään Ottawaan.

Häikäilemätön tuomio Miss Donovanille

Sacco-Vanzetti komitean sihteerille vuosi linnaa ja $10,000 sakkoa

Boston, elok. 29. — Saccon ja Vanzettin puolustuskomitean sihteeri, Miss Mary Donovan tuomittiin tänään vuodeksi vankeuteen ja suorittamaan sen lisäksi $10,000 sakko sen johdosta, että asetti tuomari Thayerin lausunnon näkyviin Saccon ja Vanzettin ruumiiden ääreen. Syytetty vetosi asian ja vapautettiin $1,000 takauksella.

104,000 henkeä saapuvilla näyttelyissä

Toronto. — Neljäskymmenes yhdeksäs Canadan kansallinen näyttely avattiin viime lauantaina, 104,000 henkilön läsnä ollessa. Tämä oli 3,000 henkeä enemmän, kuin viime vuoden näyttelyjen avajaisissa. Ilma ei ollut oikein suotuisa ja siksi ei entistä saavutusta voitu rikkoa tuon suuremmalla joukolla.

Uintikilpailu alkaa tänään

Keskiviikko-aamuna aljetaan suuret uintikilpailut, jolloin 275 uimaria lähetetään yhtaikaa matkalle. Osanottajina on enimmäkseen nuoria miehiä 18—25 ikävuosien välillä, jotka lähtevät koettamaan onneaan $50,000 palkinnon saamiseksi. Myöskin viime vuonna maineensa kukkuloille noussut torontolainen uimari, George Young tulee osallistumaan kilpailuihin. Uitava matka on 21 mailia.

Osakehuijarit kiikissä

Toimiston takavarikoimisessa vangittu 7 osakehuijaria

Toronto, elok. 30. — Poliisit tunkeutuivat Hamilton pankin rakennuksessa olevaan, Worthington & Co. osaketoimistoon, jota vastaan ovat eräät liiketuttavat nostaneet syytteen osakekeinottelusta. Eräältä Pembroken asukkaalta ovat puljuttaneet jo liki $40,000. Seitsemän miestä vangittiin, jotka kaikki ovat saapuneet Yhdysvaltain puolelta. He ovat tehneet liikettä pääasiassa kirjeiden ja puhelintietojen välityksellä.

Kalastajalaivue joutuu lomalle

Vancouver, B. C. — Koko British Columbian lohen kalastuslaivue 300 alusta ja 2,100 miestä, joutuu olemaan ainakin viikon ajan joutilaana, kun kalastuksen ylitarkastaja on tuoksi ajaksi julistanut kalastuskiellon. Monet yrittelijät, jotka ovat vuokranneet aluksia keskimäärin $37—40 päivävuokraa vastaan, tulevat kärsimään tuntuvia tappioita. — Lähemmin ei selitetä, onko kyseessä pienyrittäjien nujertaminen suurliikkeiden eduksi, vai mistä tuollainen äkkinäinen kielto tulee.

Brittiläinen imperialismi Kiinassa

Kirj. Scott Nearing.

Britannian ensimäiset taloudelliset edut Kiinassa keskittyivät opiumikauppaan. Opiumia tuotettiin Intiassa ja Kiinaan sitä kuljetti brittiläinen East India Company, ei kuitenkaan välittömästi, vaan Kantonin kiinalaisen kauppiasklubin välityksellä.

Opiumin kuljetus lisääntyy nopeasti. Ensimäiset tilastot, vuodelta 1729, asettavat sen 200 laatikoksi, joka määrä kaksinkertaistui vv. 1820—1828 välillä ja v. 1839 brittiläiset kauppiaat kuljettivat Kiinaan 3,323,000 paunaa opiumia. Se on noin sata kertaa enempi kuin v. 1729.

Tällävälin kiinalaiset viranomaiset tekivät parhaansa ehkäistäkseen opiumikauppaa, joka uhkasi rappeuttaa koko Kiinan kansan. V. 1800 laadittiin useita keisarillisia säädöksiä, jotka kielsivät opiumin kuljetuksen Kiinaan ja opiumin valmistuksen Kiinassa. Siitä huolimatta opiumikauppa yhä kasvoi.

V. 1839 Kiinan hallitus teki päättäväisiä yrityksiä opiumikaupan lopettamiseksi. Suuret määrät opiumia takavarikoitiin ja hävitettiin. Brittiläisiltä laivoilta kiellettiin oikeus purjehtia Kantonin vesillä. Tuloksena oli n.k. opiumisota (vv. 1840—1842). Hyvä kuvaus tästä sodasta on löydettävissä kirjassa "China and the Nations", kirjottanut Wong Chin-Wai (v. 1927 kustantanut Stokes, New York).

Toinen kiinalainen oppinut J. C. Yu, kirjottaa ensimäisestä opiumisodasta: "Kiina kielsi Englannin importeeraamasta opiumia. Englanti jatkoi importeerausta voiman oikeudella; oliko se oikein tai väärin, se ei kaivanne selostuksia."

Ensimäisessä opiumisodassa Kiina pakotettiin luovuttamaan Hongkong Britannialle. Tämä satama oli opiumin salakuljetuksen keskus aina toiseen opiumisotaan asti (v. 1856), jolloinka opiumikauppa brittiläisten painostuksesta laillistutettiin.

Ensimäinen opiumisota tuotti muitakin etuisuuksia brittiläisten taloudelliselle asemalle Kiinassa. Neljä Kiinan satamaa "aukaistiin" brittiläisille kauppiaille. Tämä "avaaminen" tarkotti, että kauppamonopoli ei enää kuulunut kiinalaisille kauppiasyhdistyksille. Osan kauppaoikeuksistaan ne joutuivat luovuttamaan ulkomaalaisille kauppiaille. Tämä toimenpide aukaisi brittiläisille tien Kiinan markkinoille. Se myöskin loi perustan taloudellisten etujen ristiriidalle, joka v. 1911 aiheutti vallankumouksen Kiinassa.

Viime vuosisadan puolivälissä Britannian kauppa Kiinassa alkoi kasvaa nopeasti. Vv. 1851—1855 oli sen kauppavaihto keskimäärin 10.4 miljoonaa puntaa vuodessa; vv. 1861—65 jo 16.8 milj. puntaa ja vv. 1871—75 noin 22.5 milj. puntaa. Kauppabalanssissa ja kaupan luonteessa kuitenkin tapahtui muutoksia. Aikaisempina vuosina Britannian vienti Kiinaan paljon ylitti tuonnin Kiinasta. Viime vuosisadan lopulla kauppasuhde oli käynyt päinvastaiseksi. Samoin brittiläiset ennen olivat kuljettaneet Kiinaan valmiita tavaroita, mutta myöhemmin sinne alettiin kuljettaa koneita, joiden avulla tavaroita Kiinan markkinoille kyettiin tuottamaan Kiinassa. Tästä tuotannollisesta piirteestä antaa Elinor Burns hyvän selostuksen kirjassaan "British Imperialism in China". Brittiläisiä koneita kuljetettiin Kiinaan $235,000 arvosta v. 1875; $1,475,000 arvosta v. 1895 ja $2,630,000 arvosta v. 1910.

Tehdäkseen kiinalaiset kykenevikseen ostamaan näin suuret määrät ulkomaantuotteita, lainasivat Britannian pankkiirit suuria summia Kiinaan. Brittiläisten lainat Kiinan vanhalle hallitukselle nousevat $200,000,000. Kun siihen lisätään Britannian kapitalistien yksityiset sijotukset, saadaan brittiläisten sijotusten yleissummaksi Kiinassa 1,500 miljoonaa dollaria.

Tässä, lyhyesti esitettynä, on brittiläisten taloudellisten etujen perusta Kiinassa. Se nojautuu kauppaan ja sijotuksiin. Päämääränä oli suurien voittojen saanti brittiläisille kauppiaille ja sijottajille.

Hallitus turvaa sijotukset

Taloudellisten etujen hankinta Kiinassa on ollut hyvin yksinkertainen asia. Se on tapahtunut Britannian diplomatian turvaamana; monissa tapauksissa on täytynyt käyttää Britannian kanuunavenheitä ennen kuin on voitu selvittää probleemit, joita brittiläisten imperialistien valtauspuuhat Kiinassa ovat synnyttäneet.

Britannian valtakunnanlipun ja sijotusten sopusointu on ilmennyt seuraavissa historiallisissa tapauksissa:

1840—42 — Ensimäinen opiumisota. Britannia anastaa Hongkongin ja avaa viisi kiinalaista satamaa brittiläiselle kaupalle.

1857—60 — Toinen opiumisota. Saa aikunsa, kun kiinalaiset takavarikoivat Britannian lipun alla salakuljetettua opiumia. Rannikkokaupunkeja pommitetaan. Englantilais-ranskalaiset joukot valtaavat ja ryöstävät Pekingin. Lisää avonaisia satamia ja puolueellisia sopimuksia.

1862 — Britannia yhdistää Ala-Burman Kiinaan.

1886 — Britannia yhdistää Ylä-Burman Kiinaan.

1890 — Chefoo-konventsioni. Vaikutusvaltansa tueksi Britannia anastaa kontrollin Jangtse-laaksossa.

1899—1901 — Boxerikapina. Britannian ja muiden valtojen joukot ryöstävät Pekingin ja asettavat kiinalaisten maksettavaksi raskaita veroja.

Laajempi selostus imperialistien vehkeilystä Kiinassa löytyy H. H. Gleason'in ja Josef Hall'in julkaisemassa kirjassa, "An Outline History of China", kustantanut Appleton, v. 1926. Kirjan sisältö päättyy yhteenvetoon, jonka mukaan brittiläiset imperialistit olivat johtavina tekijöinä Kiinassa aina vuoteen 1914 asti.

Japanin ja Yhdysvaltain kilpailu

Ennen v. 1914 alkanutta maailmansotaa Englanti huomasi Kiinassa itsellään olevan kolme uhkaavaa kilpailijaa: Saksa, Japani ja Yhdysvallat. Saksan toiveet murskaantuivat maailmansodassa, mutta Japani ja Yhdysvallat ovat yhä varmistaneet asemaansa. V. 1913 Kiinan sisääntuonnista 16.5 pros. lankesi Britannian osalle; 20.3 pros. Japanin ja 6 pros. Yhdysvaltain osalle. Kun sota oli päättynyt ja kulungit laskettu (v. 1925), merkittiin Kiinan sisääntuonnista 9.6 pros. Britannialle, 31 pros. Japanille ja 14.7 pros. Yhdysvalloille. Shanghain verilöyly ja Wahnsienin pommitus nostattivat yleisen mielipiteen Kiinassa brittiläisiä vastaan, saaden boikotin muodon v. 1925.

Brittiläisiä imperialisteja vastaan olivat Kiinassa nousseet myöskin japanilaiset, joiden taloudellisen asemansa säilyttämisen uhalla oli saatava raaka-aineita ja markkinoita Kiinasta sekä yhdysvaltalaiset, jotka suurille käyttämättömille pääomilleen etsivät sijotusmahdollisuuksia Kiinassa samoin kuin kaikkialla vanhassa maailmassa.

Britannian alamaiset olivat tehneet huikeita sijotuksia Kiinassa ja Britannian hallitus oli uhrannut työläisverta ja rahaa näiden sijotusten suojaamiseksi. Nyt sen on kohdattava muut imperialistiset kilpailijat, jotka v. 1927 ovat laivojen ja siirtomaiden ryöstämiseen yhtä valmiit kuin Britannia oli ollut valmis anastamaan saksalaisten omaisuuksia edellisellä vuosikymmenellä.

Mutta tämä ei ollut ainoa vaara brittiläisille sijotuksille Kiinassa. Brittiläiset imperialistit huomasivat, että heitä vastaan olivat nousseet myöskin kiinalaiset: ensiksi kiinalaiset liikemiehet ja myöhemmin Kiinan työläiset ja talonpojat.

Kiinan porvarillinen vallankumous

Kauppamonopolit ovat sangen vanhoja Kiinassa. Jo ensimäisissä kauppatoimenpiteissään brittiläiset huomasivat, että heidän oli oltava yhteistoiminnassa kiinalaisten kauppiasyhdistysten kanssa, niillä ollen kauppamonopolit kaikkialla Kiinassa. Sellainen tuntui sietämättömältä. Ja niin Tientsin kauppasopimuksesta (v. 1842) lähtien brittiläiset anastivat kauppakeskuksen toisensa jälkeen; avasivat omia tehtaitaan ja kaupassa sivuuttivat kiinalaiset kauppiaat ja heidän perinnäiset kauppamonopolinsa.

Brittiläiset menivät vieläkin kauemmaksi. He eivät ainoastaan ottaneet haltuunsa kiinalaiset tullilaitokset, tietysti muiden valtojen myötävaikutuksella, vaan asettivat tullimaksun korkeimmaksi rajaksi viisi prosenttia. Silloin Britannian kapitalistit kykenivät Kiinassa myymään tehdastuotteisia tavaroitaan alle kiinalaisten käsityötuotteiden hintojen.

Tämänlainen toiminta pakotti kiinalaiset kauppiaat ja tehtailijat avoimeen kamppailuun brittiläisten imperialistien kanssa. Kun vielä mainitsemme, että brittiläiset liikemiehet kieltäytyivät maksamasta veroa kiinalaiselle hallitukselle ja että brittiläiset pankkiirit hallitsivat maailman luottoa, on meillä yleiskäsitys siitä, että Kiinan liikemiesluokka oli joutunut imperialistien armoille.

"Mutta", voinee joku kysyä, "eivätkö muiden valtojen imperialistit tehneet samoin?"

Luonnollisesti tekivät. Brittiläiset eivät perinnöllisesti ole yhtään enempi imperialisteja kuin jotkut toiset. He ainoastaan saapuivat Kiinaan ensimäiseksi ja saivat parhaimman saaliin. Heidän menettelytapansa olivat samoja kuin imperialistien kautta maailman. Johtavat tekijät, nyt tässä tapauksessa, sattuivat olemaan brittiläisiä.

Monet vuodet kiinalaiset liikemiehet pakotettiin olemaan alistetussa asemassa. Samalla aikaa he omaksuivat uudenaikaisen liikesysteemin. Monet heistä menivät ulkomaille, kuten Englantiin ja Yhdysvaltoihin, ja perustivat menestyksellisiä liikelaitoksia. Kiinalaiset liikemiehet saavuttivat vaikutusvaltaa myöskin Singaporessa, Manilassa ja muissa Aasian satamakaupungeissa. Itse Kiinassakin he oppivat uudenaikaisia kauppa- ja teollisuusmetodeja, sijottaen omia pääomiaan ja kilpaillen länsimaalaisten kanssa.

Tekstiiliteollisuus on Kiinassa kehittynyt tehdastuotannoksi aikaisemmin kuin muut teollisuudet. Kiinalaiset kontrolloivat 73 uudenaikaista puuvillatehdasta, niissä ollen yhteensä 2,112,154 värttinää; brittiläiset vain viisi tehdasta, värttinöitä 250,516 ja japanilaiset 46 tehdasta, 1,218,544 värttinää. Muilla teollisuusaloilla eivät kiinalaiset ole niin edustavassa asemassa, mutta tämä kuitenkin osottaa, että kiinalaiset — samoin kuin japanilaiset — kykenevät omaksumaan länsimaalaisia tuotantotapoja.

Tässä on brittiläisten imperialistien uusi kilpailija Kiinassa. Kiinalaiset liikemiehet myöskin haluavat riistää Kiinan työläisiä, raaka-ainelähteitä ja hyötyä Kiinan markkinoista. Kuitenkin he huomaavat, että joka puolelta heitä ympäröi ulkomaalaisten imperialistien erikoisoikeudet ja monopolit. Se oli tämä kiinalainen liikemiesluokka, joka rahasti ja edistyi johtavana Kiinan vallankumouksessa v. 1911.

Varmuudeksi mainittakoon kuitenkin, että ylläolevassa tilanteessa löytyi muitakin tekijöitä kuin oppositio ulkomaalaisten taloudellisille eduille. Kiinan nouseva porvaristo halusi vapautua puolifeodalisesta Manchu-hallitussuvusta. Mutta tunnuslause, joka heidät parhaiten yhdisti, oli yhteinen taistelu ulkomaalaisten valtaa ja taloudellisia etuja vastaan.

Kohtaavat Kiinan työläiset

Brittiläisillä imperialisteilla oli Kiinassa toinenkin pähkinä purtavana, pähkinä, jonka tarjosivat Kiinan työläiset. Kiinalaiset kulit olivat vuodattaneet hikeään lastauslaitureilla ja kiinalaiset naiset ja lapset raataneet tehtaissa, raataneet alhaistakin elintasoa vastaamattomalla palkalla ja paisuttaneet brittiläisten sijottajain voitto-osuuksia. Heidän työsuhteensa ovat olleet uskomattoman sietämättömät.

Monet työnjohtajat olivat ulkomaalaisia. He eivät tunteneet myötätuntoa, eivät hemmotelleet työläisiä.

Palkka oli kurjan alhainen. Eversti Malone on äskettäin kirjottanut raportin British Independent Labor Partylle. Se on julkaistu otsikolla "The New China". Sen osassa No. II sangen selvätajuisesti käsitellään palkkoja, työpäivän pituutta ja työsuhteita. Myötäseuraa selostus päiväpalkoista, jotka Yhdysvaltain rahassa ovat:

Puuvillateollisuudessa (miehillä), 15—20 senttiin.

Rautatietyöläisillä, 25 senttiä.

Hiilenkaivajilla, 12—25 senttiin.

Tulitikkutehtaissa (naisilla) 5—25 senttiin; lapsilla 5—10 senttiin.

Silkkikutomoissa (naisilla 20 senttiä; lapsilla 10 senttiä.

Työpäivä on pitkä. 12-tuntinen työpäivä ja 7-päiväinen työviikko ovat aivan yleisiä. Monta lakkoa on julistettu työpäivän lyhentämiseksi 12-tuntiseksi, sillä monessa tapauksessa se on ollut 16-tuntinenkin. Ruokailuaika on lyhyt. Tämänlaisten työsuhteiden alaisena työskentelee, paitsi miehiä ja naisia, myöskin niinkin nuoria kuin 8-vuotiaita lapsia.

Työpaikat ovat epäterveellisiä, tomuisia. Koneista puuttuu suojeluslaitteet ja puhtaudelle ei kiinnitetä mitään huomiota. Lyhyesti sanoen työläisten riisto on Kiinassa nykyään räikeämpää kuin Englannissa viime vuosisadan alkuaikoina. Tämä riisto tapahtuu ulkomaalaisen pääoman avulla ja hyväksi.

Hongkongin merimiesten lakosta, v. 1922, lähtien on työläisten järjestäytyminen nopeasti laajennut kautta Kiinan. Juuri tämä on se toinen vaara, jonka brittiläiset kapitalistit kohtaavat Kiinassa. — Kiinan työläisten nousu. Työläiset ovat nousseet liikehtimään hirveitten työ- ja elinsuhteitten pakotuksesta. He ovat ryhtyneet aseinaan käyttämään lakkoa ja boikottia. Seuraukset ovat olleet vakavat. Brittiläisten johtaman imperialistien joukon aikaansaamat kärsimykset ja halveksittu asema ovat Kiinan työläisistä tehneet ulkomaalaisten vihollisia.

Neuvostoliitto uhkana

Brittiläisiä imperialisteja uhkaa vielä yksi vaara Kiinassa — Neuvostoliitto. Sellaista vaaraa ei tunnettu ennen vuotta 1917, mutta sen jälkeen on tämä vaara käynyt yhdeksi kaikkein uhkaavammaksi brittiläisille imperialisteille Kiinassa.

1. — Soviettijärjestelmä esittää yhteiskunnallisen elämänmuodon, joka on Kiinan kyläkuntien asukkaille kokemusperäisesti tuttu. He ymmärtävät sanan "komiteahallitus", koska he ovat itse ylläpitäneet jotakuinkin samallaisia.

2. — Soviettijärjestelmä tarjoaa Kiinan sorretuille massoille keinon, jonka avulla he voivat pelastua yhsityiskapitalismin kaikkein räikeimmän riiston alaisuudesta. Ja kapitalistisen järjestelmän sietämättömyydestä he ovat varmasti tulleet vakuutetuiksi.

3. — Soviettijärjestelmä kiinnostaa alistumista ja liehakoimista vaativan yhteiskunnan sitä yhteiskuntaluokkaa, joka toivoo palkkiota vain tuottavasta työstä ja hyödyllisestä yrittelisäisyydestä. Valtava osa Kiinan suurista massoista on työläiskansaa, jotka vallitsevissa olosuhteissa ovat omaksuneet juuri tämänlaisen ajatuskannan.

4. — Sovietit painostavat itsepäättäväisyyden tarpeellisuutta asioiden ratkaisussa ja toimivat siten käytännössä. Myöskin vastakohtana imperialisteille Neuvostoliitto on vaatinut sorronalaisille kansoille täyttä vapautta kulttuurielämässä.

Siten soviettijärjestelmä soveltuu kiinalaisille, kykenee vastaamaan kokemuksien kehittämiin ihanteisiin luonteensa vuoksi, vallankin kun sitä tarjotaan aikana, joka on kypsä. Soviettijärjestelmällä on jo ollut vaikutuksensa Kiinan kansallisen liikkeen muovailussa. Imperialistit ovat vedonneet kiinalaisiin kanuunavenheillä. Neuvostoliitto tarjoutumalla yhteistoimintaan ja huomautuksilla, että Venäjä ja Kiina voivat yhdessä muodostaa rintaman imperialistien sortoa vastaan.

Kiina taistelukenttänä

Neuvostoliiton astuttua näyttämölle tuli Kiinasta taistelukenttä, jossa oteltiin muutamia kaikkein merkityksellisempiä ei-militaristisia otteluita. Militaristisiakin taisteluita käytiin, mutta ne olivat laadultaan toisarvoisia. Päätaistelu tapahtui eri yhteiskuntamuodoista.

Kolme johtavaa voimaa on taistellut ylivallasta Kiinassa:

1. — Imperialistit, Suurbritannian johdolla. Heidän sotahuutonsa oli "laki ja järjestys", joka tässä tapauksessa tarkotti puolueellisten sopimusten voimassapitoa, Kiinan tullilaitosten ja konsulaatti-tuomioistuimien imperiaalista kontrollia ja ulkomaalaisten tuotantolaitoksille vapaata oikeutta kiinalaisten työläisten riistoon. Tämä ajanjakso alkoi virallisesti ensimäisestä opiumisodasta, 1840—42. Se jatkui Kiinan uudemmanajan kansallisen liikkeen alkamiseen asti eli boxarikapinaan, v. 1900.

2. — Kiinan kansallisliike puhkeutui jyrkkiin ilmaisumuotoihin v.

(Jatkoa 7:llä sivulla)

On todettu että useimmat suomalaiset matkustavat
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA
Tähän heillä on monta pätevää syytä!
Näin tekemällä he menettelevät viisaasti!
MINKÄTÄHDEN
Suomalaiset tietävät että
RUOTSIN AMERIKAN LINJA
ON SUORA JA MUKAVA TIE
SUOMEEN tai SUOMESTA
AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA KUMPAAKIN TIETÄ
Ei minkäänlaisia viivytyksiä
Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa komeassa valtamerilaivassa
Jos aiotte matkustaa Suomeen taikka tuottaa omaisianne tai ystävíänne Suomesta Canadaan, menettelette viisaasti jos käytätte hyväksenne RUOTSIN AMERIKAN LINJAN tarjoamaa erinomaista palvelusta ja nopeata kuljetusta.
KAIKKI NYKYAIKAISEN VALTAMERIMATKUSTUKSEN MUKAVUUDET
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN laivoilla vallitsee mitä suurin puhtaus ja ruokajärjestys on soviteltu tyydyttämään suomalaisten makua.
Käyttäkää aina RUOTSIN AMERIKAN LINJAA ja olkaa vakuutetut luotettavasta palveluksesta ja tunnetusta mukavuudesta.
Säännöllinen liikenne vuoden ympäri Halifaxiin
Itäänpäin New Yorkista sekä talvisin myöskin Halifaxista
KOLMANNEN LUOKAN ALIMMAT HINNAT:
SUOMEEN $110.50 — SUOMESTA $122.00
EDESTAKAINEN PILETTI $186.00
(Canadan vero $5.00 lisää)
Laivojen kulkuvuorot New Yorkista
Stockholm .... Syysk. 1 p:nä
Gripsholm .... Syysk. 10 p:nä
Drottningholm .... Syysk. 24 p:nä
JOS AIJOTTE VIETTÄÄ JOULUNNE SUOMESSA
teette viisaasti matkustamalla
jommallakummalla RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
JOULUHUVIMATKA-LAIVOISTA
HALIFAXISTA—SUOMEEN
SS "Drottningholm" marraskuun 28 p:nä
SS "Stockholm" joulukuun 5 p:nä
(Gööteporin kautta)
Ainoastaan 10 vuorokautta Suomeen saakka
Matkustakaa näillä laivoilla, silloin vältätte väsyttävän poikkikulun Englannin kautta ja myös hankalan matkan Itämeren yli.
Voitte myös tehdä miellyttävimmän
JOULUHUVIRETKEILYN matkustamalla kuuluisalla
Moottorilaivallamme
"Gripsholm" New Yorkista, jouluk. 9 p:nä
Ainoastaan 10 tuntia Montrealista New Yorkiin
Ainoastaan 10 vuorokautta New Yorkista Suomeen
(Gööteporin kautta)
Saapukaa MONTREALIIN noin pari, kolme päivää ennen laivan lähtöpäivää ja ilmoittakaa kirjeellisesti MONTREALIN KONTTORIIN osoitteella: SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE., milloin ja millä junalla saavutte, niin Linjan suomalaiset edustajat ovat vastassa asemalla ja auttavat Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta kaikissa matkaa koskevissa asioissa, passin kuntoon saamisessa j. n. e.
Halutessanne yksityiskohtaisia tietoja kaikista matkaa koskevista kysymyksistä kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan:
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET, MONTREAL, QUE.
J. V. KANNASTO, BOX 69, SUDBURY, ONT.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7. Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia

Matkustakaa
Skandinavian-Amerikan Linjalla
Suosittu, mukava ja nopea tie
suorin tie SUOMEEN ja SUOMESTA
Linjallamme on 48 vuotinen kokemus kohdella matkustajia ja on ensimäinen skandinavialainen linja säännöllisellä laivakululla Canadaan. Linjamme on yhdistys Suomen ja Canadan välillä jolla rasittava junamatka Euroopan mantereella voi välttyä. Atlantin ja Pohjanmeren ylitse samalla suurella valtamerilaivalla ja Köpenhaminasta uusilla ajanmukaisilla ja mukavilla suomalaisilla laivoilla. Skandinavian-Amerikan Linja on tunnettu hyvistä laivoistaan, mainiosta ruu'asta ja palveluskunnan kohteliaasta ja ystävällisestä kohtelusta. Matkustaja joka kerran on käyttänyt meidän laivaamme matkustaa myöhemmin aina linjallamme.
Säännöllinen laivakulkuyhteys vuoden ympäri Euroopasta Halifax'iin ja itäänpäin New York'ista sekä talvisin Halifax'ista.
Suomeen ....$108.50 Ostamalla edestakainen piletti
Suomesta ....$120.00 SÄÄSTÄTTE $45.50 ja piletti
Edestakainen piletti $183.00 on voimassa 12:sta kuukautta.
Lähettäkää sukulaisillenne tai tuttavillenne Suomessa etumaksupiletin. Me takaamme nopean, hauskan ja mukavan matkan ja parasta avustusta Canadaan saapuessa.
Laivojen kulkuvuorot New Yorkista:
Syysk. 1 p. .... Hellig Olav — Lokak. 13 p. .... Hellig Olav
Syysk. 13 p. ....Frederik VIII — Lokak. 25 p. ....Frederik VIII
Syysk. 22 p. ....United States — Marrask. 3 p. ....United States
Lokak. 6 p. .... Oscar II — Marrask. 17 p. ....Oscar II
Jouluk. 1 p. ....Hellig Olav
Muistakaa Skandinavian-Amerikan Linjan hauska jouluretki Halifax'ista Suomeen, laivastomme lippulaivalla, suurella ja mukavalla Frederik VIII, joka lähtee Halifax'ista joulukuun 9 päivänä, sieltä ottaen kaikki jouluksi kotimaahan lähtevät vierailumatkustajat.
Jos ilmoitatte allamainitulla osoitteella koska ja millä junalla te saavutte Montrealiin niin lähetämme linjan suomalaisen edustajan ottamaan Teitä vastaan asemalle ja autamme Teitä maksutta ja mielihyvällä kaikissa matkaa koskevissa asioissa ja annamme johdatusta passi- ja leimausanomuksiin nähden j.n.e.
Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai kirjoittakaa suoraan meille osoitteella:
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUEBEC

JUOKAA
Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Käydessänne Englehartissa tulkaa
C. H. Powell and Sons kauppaan
Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.
Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.
PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Jack Seppälän Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
Suositellaan
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. asemaa
Tilaa yövieraille. — Phone 2263
Box 1862 JOHN LEHTELÄ

NORWEGIAN AMERICA LINE

Suora ja nopea tie edestakaisin Suomeen

Oslon (Christianian) ja Stockholmin kautta

Oslosta (Christianiasta)		New Yorkista
Elok. 27 p.	BERGENSFJORD	Syysk. 13 p.
Syysk. 13 p.	STAVANGERFJORD	Lokak. 1 p.
Syysk. 30 p.	BERGENSFJORD	Lokak. 25 p.
Lokak. 18 p.	STAVANGERFJORD	marrask. 15 p.

Matkallaan New Yorkiin poikkeavat laivat Halifaxissa.

Kolmannenluokan edestakainen piletti Suomeen $186.00

Matkustakaa Suomeen ja tuokaa sieltä omaisenne joko Yhdysvaltoihin taikka Canadaan Norjan Liljaa, joka tunnetaan erikoisesta mukavuudestaan, hyvästä kohtelustaan, ja kaikin puolin erinomaisesta hoidosta. Mennessänne Suomeen teillä on tilaisuus poistua laivasta Bergenissä ja matkustaa sieltä Osloon (Christianiaan) kuuluisilla näköalajunilla läpi Norjan huimaavien vuoristojen (ilman lisämaksua). Jokaisen, joka matkustaa Suomeen, pitäisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.

Tulli taikka passien tarkastusta ei ole enempää Norjassa kuin Ruotsissakaan.

Kolmannenluokan matkustajien, joilla on hallussaan maihin pääsylupa, ei tarvitse takaisintullessaan kulkea Ellis-saaren kautta.

Erikoistietoja sekä hakemusblankkeja antavat meidän paikalliset akenttimme, taikka

NORWEGIAN AMERICA LINE

22 Whitehall Street, New York, N. Y.

TIMMINS TURKISH BATH

on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:teen yöllä.

75 Rea Street ALEX KOSKELA Puhelin 696 W. (K)

Soo, Ont., Ilmoituksia

HUOMATKAA!

Olen muuttanut leipuriliikkeeni uuteen ajanmukaisempaan paikkaan 201 John St. Toivon edelleenkin suomalaisten kannatusta.

A. ANGILA

Finnish Bakery. —— Sault Ste. Marie, Ont. —— Phone 1572-J.

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakotettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustamme kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöillä.

369 Wellington St., West. — Puhelin 1810.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä.

Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.

SAULT STE. MARIE, ONT.

Kylpekää

Kylpy on puhdistavaa ja puhtaus on terveyttä. Jussi Kuisman sauna on auki joka arkipäivä kello 12:sta päivällä kello 12:sta yöllä.

365 Albert St., W.

eli

Cor. Albert & Huron St., Soo, Ont.

Suomi Cafe

332 Albert St., W., Soo, Ont.

RUOKAA JA KAHVIA

saatavana

Otto Häkkinen,

(K) omistaja.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien

MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.

363 Queen Str.,

Sault Ste. Marie, Ontario.

Konttori vastapäätä Sault Streettiä.

Rahaa lainataan halvimmalla korolla

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.

E. V. McMillan.

Finnish Bottling Works

V. Lähde, omistaja

Valmistaa virvokejuomat lähdevedestä, marja ja hedelmä mehuista. Siis käyttäkää niitä.

— Puhelin 1123 W. —

324 Bloor St.,

SAULT STE. MARIE, ONTARIO.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY

Puhelin 2293 W.

309 Wellington St., W., Soo, Ont.

Matti Ketola

Matti Aleenin SAUNA

pidetään avoinna joka lauantai kello 1 päivällä, kello 12 yöllä sekä kello 3—7 sunnuntai aamuna.

MATTI ALEEN.

NORTHLAND MOTOR SALES

Automobiili kauppiaat

18 Pine St. South

TIMMINS, ONTARIO

Nash ja Dodge kaaroja

Edustaja

Alex Koskela

75 Rea St. — Puhelin 696 W.

Käykää tapaamassa Alexia ennen kuin ostatte. (K)

JOHN KONKA

JALKINELIIKE

Hyvä työ ja halvat hinnat.

375 Albert St. Soo, Ontario

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.

Värjäys- ja puhdistusliike.

THE BRILLIANT

230 Simpson St. Fort William.

226½ Arthur St. Port Arthur.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo

336 Albert St. W., Soo, Ont.

Neuvostoliitosta

Tshitsherin diplomaattisten suhteiden uudistamisesta Englannin kanssa

"Neuvostohallitus on valmis jokaiseen rauhaaedistävään toimenpiteeseen"

Tov. Tshitsherin on selittänyt lehtien edustajille:

"Teidän mieltänne kiinnittää kysymys siitä, mitä merkitsee melu, jonka ulkomainen lehdistö on nostanut muka Englannin taholta Neuvostohallitukselle tehtyjen ehdotusten johdosta diplomaattisten suhteitten uudistamisesta Neuvostotasavaltain liiton ja Suurbritannian välillä.

"Itse asiassa ei neuvostohallitus ole saanut mitään ehdotuksia. Mitä tulee Chamberlainin puheeseen parlamentin alahuoneessa heinäk. 28 p:nä, niin se sisältää ensi kädessä tavallisia hyökkäyksiä neuvostohallitusta vastaan, joitten tarkotuksena on peittää Suurbritannian yleiseltä mielipiteeltä ne luvattomat askeleet, joita Englannin taantumuksellinen hallitus on ottanut ja edelleen ottaa Neuvostoliittoon nähden (hyökkäys Pekingissä, hyökkäys Arkosia vastaan, parjausjuttu "asiakirjoista", diplomaattisten suhteitten katkaiseminen j.n.e.). Sitä paitsi on tässä herra Chamberlainin puheessa kohta, joka ilmeisesti vie harhaan sekä Englannin laajat joukot, että myös "asiakaspiirit", nimittäin kohta kaupasta Neuvostoliiton kanssa. Chamberlain edellyttää, että diplomaattisten suhteitten ollessa katkenneina ja neuvosto-omaisuuden säilyessä täysin koskemattomana Englannissa voi kauppa käydä niinkuin ennenkin.

"Tämä on luonnollisesti, lievästi sanoen, syvä erehdys.

"Ei ole unohdettava, että diplomaattisten suhteitten ja kauppasopimuksen lakkauttaminen tapahtui Englannin hallituksen alotteesta.

"Minun on ilmoitettava, ettei mitään virallisia eikä julkisia esityksiä suhteitten uudistamisesta Englannin hallituksen kanssa ole meille tullut.

"On itsestään selvää, että jos Englannin hallitus vain tekisi todellisia esityksiä diplomaattisten suhteitten uudistamisesta, niin neuvostohallitus on valmis millä hetkellä tahansa ryhtymään asianomaisiin neuvotteluihin ja tulee se tällöin vaatimaan takeita siitä, että luvattomia tekoja, kuten hyökkäys Arkosia vastaan y.m. ei tulla uudistamaan.

"Neuvostohallitus on valmis jokaiseen tosiaskeleeseen, mikä auttaa rauhan asiaa, sillä rauhan asia vastaa mitä laajimpien työtätekevien joukkojen etuja sekä Neuvostoliitossa että Suurbritanniassa."

Leningradin satama hyvässä kunnossa

Viime talvena suoritettujen korjaus ja laajennustöiden jälkeen on Leningradin sataman työkyky huomattavasti suurentunut. Satamaa voikin täydellä syyllä verrata maailman parhaisiin merisatamiin.

Leningradin satama voi ottaa laitureihinsa samaan aikaan 130 suurta valtamerilaivaa. Merikanava on syvennetty 31 jalan syvyiseksi, joten suurten valtamerilaivat voivat tulla satamaan. Kanavan syvennystöitä jatketaan edelleen.

Sataman varastorakennuksia on huomattavasti suurennettu. Nykyisiin varastorakennuksiin voidaan sijoittaa tavaraa kerralla noin 300,000 tonnia. Sataman yhteys rautatieverkon kanssa on huomattavasti parantunut. Päivittäin voidaan satamasta rautateitse lähettää sisämaahan 620 tavaravaunua.

MAATALOUSKONEITA KARJALAAN

Karjalan maatalouspankin varusteluosastolle on saapunut maatalouskoneita: puimakoneita 12 kpl., viskuukoneita 24 kpl., auroja 160 kpl., lajitteluijoita 6 kpl., separaattoreita 50 kpl., yhteensä noin 11,000 ruplan arvosta.

Heinäntekoaikaa varten myi tämä varusteluosasto viikatteita 8,500 kpl.

Kuluvan liikevuoden neljännellä neljänneksellä odottaa varusteluosasto 9 traktoria, jotka jaetaan maatalousyhdistysten kesken. Maatalouden palveluksessa olevien traktorien lukumäärä Karjalassa lisääntyy niin muodoin kahteentoista.

UUSI RAUTATIE

Lokakuussa valmistuu uusi 200 km. pitkä rautatielinja, joka yhdistää Valkovenäjän ja Ukrainan. Linjan taloudellinen merkitys on suuri, sillä sitä pitkin tullaan kuljettamaan metsää näistä piireistä. Myöskin voi linja olla tekijänä uusien teollisuuskeskusten muodostamisessa.

KANSAINVÄLISEEN NUORISOPÄIVÄÄN VALMISTUMINEN

Neuvostoliiton työasiain kansankomisariaatin päätös

Kolmastoista kansainvälinen nuorisopäivä, joka vietetään syyskuun ensimäisenä sunnuntaina, on nuorison pyhäpäivä.

Kaikki valtion, yhteiskunnallisten ja yksityisten työlaitokset ja taloudet, joissa työskennellään sunnuntaina ovat velvolliset kansainvälisenä nuorisopäivänä vapauttamaan työstä ja palveluksesta ilman poikkeusta kaikki nuoret 23 ikävuoteen asti, sekä säilyttämään heille täyden keskimääräisen työpalkan.

NEUVOSTOLIITON ULKOMAANKAUPPA

Neuvostovaltain liiton kauppakomisariaatin antamien tietojen mukaan oli Neuvosto-Venäjän yleinen ulkomaankauppavaihto kuluvan tilivuoden kolmena ensimäisenä neljänneksenä — lokak. 1 p:stä 1926 heinäk. 1 päivään 1927 — 1,082,9 milj. kultaruplaa, mistä määrästä tulee viennin osalle 579 miljoonaa ja tuonnin osalle 503,9 miljoonaa ruplaa. Siten osoittaa kauppatase mainittuna aikana viennin enemmyyttä 75,1 miljoonaa ruplaa. Edellisen tilivuoden (1925—26) vastaavana aikana oli ulkomaankauppatase 1,076,9 miljoonaa ruplaa, ollen 92,1 miljoonalla ruplalla passiivinen.

MAAILMAN VANHIN KOMMUNISTI

V. k. 27 p:nä saapui Leningradiin retkeilylle 35 amerikalaista työläistä, joitten joukossa oli maailman vanhin kommunisti tov. Mayer, joka on "Kommunistien Liitossa" Lontoossa tuntenut henkilökohtaisesti Marxin ja Engelsin. Tätä aikaa koskevat asiakirjat Mayer luovutti vallankumousmuseoon.

VOIMAKAS TALOUDELLINEN EDISTYS JATKUU

Taloussuunnittelun hallinto Moskovassa on selostanut Neuvostoliiton teollisuuden kehitystä 9 kuukauden aikana v. k. 1 päivään saakka. Teollisuustuotanto on noussut 20.6 prosentilla, joka on jälleen erinomainen saavutus. Työläisten määrä on noussut 6.6 prosentilla ja työpalkat 12.5 prosentilla.

UUSIA LÄHETYSTÖJÄ

Ruotsin kommunistinen nuorisoliitto ja sen äänenkannattaja "Stormklockan" ovat päättäneet elokuun lopussa järjestää 25-päiväisen kiertomatkan Neuvostoliittoon, jotta nekin, jotka eivät viimeisen 300 matkueseen päässeet mukaan, saisivat nyt tilaisuuden omin silmin nähdä sitä rakennustyötä jota Neuvostoliitossa tehdään.

— 86 milj. rpl. säästöä on Neuvosto-Venäjällä tehty tiukan talouskurin kamppailun aikana 9 kuukauden kuluessa, selosti tov. Pastuhov. Työl. talonpoikaistarkastuksen kansankom. sijainen sanomalehtien haastattelijoille Moskovassa. Kaikkiaan tarkastettiin 2,135 laitosta.

OPPIVELVOLLISUUS VALKOVENÄJÄLLÄ

Tulevana oppivuonna otetaan Minskissa, Borisovassa ja muutamissa kymmenissä kylissä Minskin alueella käytäntöön pakollinen oppivelvollisuus v. 1918 ja 1919 syntyneisin lapsiin nähden. Köyhien lapsia avustetaan oppivälineillä ja mahdollisuuksien mukaan vaatteilla ja jalkineilla.

TYÖLÄISET PITÄVÄT LEPOKODEISTA

Lepokodeissa Leningradin Kivisaarella on ollut heinäkuussa m.m. 30 henkeä Karjalasta, nimittäin melkein kaikista kihlakunnista. Lepokodit ovat karjalaisiin tehneet erittäin hyvän vaikutuksen ja ovat he kirjoittaneet kiitoskirjeen siitä lepokodin n:o 8 asujamiston puolesta.

Näitä lepokoteja on enemmän kuin 20, ja kohtaavat niissä sinne saapuneet työläiset erittäin ylellisesti varustetut huoneustot, saavat siellä varsin voimakkaan ravinnon ja lääkärinhoidon. Valistuspuoli, kirjastot, klubit, konsertit, teatterit j.n.e. ovat suurenmoisesti varustetut.

— "Dnjeprostroita" varten on New Yorkista lähetetty Odessaan laivanlasti konevarusteita.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .35
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Rajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .... .50
Snellmanin kolikkitippoja .50
Kamferttivilnaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, kolikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kumiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuota .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Päisiöljyä .... .50
Paunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $1.00
Prinsantippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.

Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari. PORT ARTHUR, Ont.

PIDÄMME VARASTOSSA

Kanojen mäskiä, kananruokaa, halottua maissia, täyttä maissia, syöttö cornmiiliä, oisterin kuoria, bräniä, sortsia, sarettyjä ja täyttä "Western" kauraa, Boles No 10 kauroja, siemenkauroja, heiniä, olkia, suolaa, 2 tähden jauhoja, leivosjauhoja, Whole Wheat jauhoja, Grahami jauhoja, täyttä cornmiiliä ja

Purity Jauhoja

Tom Edward

66 Elm St., E., Sudbury

Port Arthurin ja Fort Williamin Osuusliike

Ostamalla tavaranne osuusliikkeestä, tuette, kehitätte ja voimistutatte omaa liikettänne. Kaikki tavara on taatusti ensiluokkaista ja myydään yhtä edullisella hinnalla, kuin yksityisetkin. Mutta se mitä yksityinen ei voi tehdä on, että voitot jää kuluttajille itselleen.

Myöskin huomautamme, että mitään epäsäännöllisyyksiä linjatilauksiin nähden ei tule enää olemaan, vaan ne kaikki täytetään huolella, nopeaan ja täsmällisesti. Tilaukset tehtävä osotteella

The International Co.-Op. Trading Co., Ltd.

292 Bay St., Port Arthur, — Puhelin 305 N.

513 Simpson St. Fort William — Puh. 1326 S.

LEIPOMO 605 Simpson St., Fort William,

PUHELIN 3788 S.

Port Arthurin Osuusruokala

(THE VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED)

316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Ateria 25 senttiä

KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE (K)

KAIKKI SEN JO TIETÄVÄT

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

INTERNATIONAL BOTTLING WORKS

157 Machar Ave. — Phone 2003 North. — Port Arthur, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS

—valmistaa—

ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.

LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA

— Osoite —

TWIN CITY BOTTLING WORKS

Puhelin So. 2100

819 Minnesota Street Fort William, Ontario

V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

Mitä on jokapäiväinen leipä?

Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.

Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpä. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1338S.

HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

Sandvik SAHOJA

VAATIKAA OIKEAA

Luotettava "Kala ja Koukku" laji

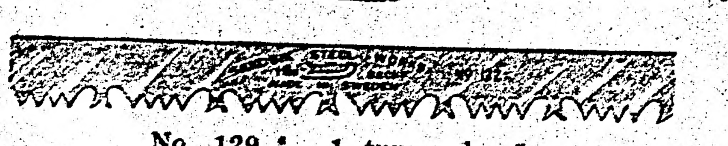

No. 129 — 1 tuuma leveä

No. 132 — 1 3/8 tuum. leveä

Ylläoleva kuva näyttää parannetun mallin, jossa on erikoisen leveät hampaat välit. Ensimäinen lähetys näitä sahoja tulee Ontarioon myyväiksi elokuun puolivälissä.

Jos teidän kauppiaat eivät voi antaa teille oikeita Sandvik-sahoja ja muita Sandvik tuotteita niin kirjoittakaa

General Agents,

SANDVIK CANADIAN LIMITED

20 St NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

PARTURINA

teen kaikkea parturinalaan kuuluvaa työtä, myöskin naisten hiuksia leikataan, Mars hotellin vieressä,

T. Ermischoff,

Rouyn, Que.

Dr. L. A. Johnson

Suomalainen Hammaslääkäri

1925 Queen St., E., Toronto, Ont.

Kippendavia Avenuen kulmassa.

Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.

Puhelin Howard 4788.

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Eagle Cafe

Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.

116 ELM ST., SUDBURY, ONT.

— Phone 711 —

Leonard Erickson

KALLE POUKAMAN SAUNASSA

kylvetään perjant. ja lauantaisin

SUDBURY, ONT.

Puhelin 457. —— P. O. Box 1122

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. T. N. CARLSON. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne Street. Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69. Sudbury, Ontario, Canada.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Rautakorko tappoi heidät

Sacco ja Vanzetti on murhattu. Amerikan kapitalistiluokka murhasi heidät tahallisesti ja kylmäverisesti. [illegible] ... Saccoa ja Vanzettia vastaan ... — proletariaatin.

Maailman työläiset näkivät Saccossa ja Vanzettissa luokkansa tunnusmerkit taistelussaan kapitalismin rosvousta ja riistoa vastaan. Miljoonat työläiset riensivät Saccon ja Vanzettin avuksi. Mielenosotuksia ja yleislakkoja järjestettiin. Pariisissa, Lontoossa ja Genevessä on joukkojen suru ja suuttumus telotuksen johdosta vieläkin korkealla. Pariisi on nähnyt lujimmat yhteenotot työläisten ja poliisien välillä sitten vuoden 1920. Amerikan kapitalismi, joka ottaa hien ja veren palkkaorjistaan Massachusettsin kenkätehtaissa, New Jerseyn kutomatehtaissa, New Yorkin maanalaisilla raitioteillä, hiilialueilla ja rautateillä, Amerikan kapitalismi, joka tappaa nicaragualaisia tehdäkseen Nicaraguan turvalliseksi dollarille, Amerikan kapitalismi, joka pitää Europaa verisessä sotavelassa, Amerikan kapitalismi tahtoi saattaa kauhun valtaan luokkavihollisensa — proletariaatin.

Mutta me emme ole peloissamme. Sacco ja Vanzetti elävät! He ovat kanssamme. Taistelu tulee jatkumaan. Me emme tule milloinkaan unohtamaan. Amerikan kapitalismi, maailman kapitalismi joutuu tilille. Me vannomme, että emme tule milloinkaan unohtamaan. Työväenluokka tulee ottamaan vastaan tämän haasteen. Eteenpäin Saccon ja Vanzettin nimessä. Työläiset tulevat rientämään eteenpäin tämän verisen järjestelmän kukistamiseksi. Me tulemme järjestämään poliittisesti ja teollisesti maailmanvallankumousta varten.

MAURICE SPECTOR.

Puutavaraparoonit liittyvät yhteen

Puutavarateollisuuden historian suurin yhtiöitten yhdistyminen on tapahtumassa Tyynenmeren rannikolla. Se tulee käsittämään kaikki rannikolla olevat puutavara- ja sahamylly-yhtiöt, jotka ovat jostakin todellisesta merkityksestä. Pienempien joukko tullaan myöhemmin ottamaan hengiltä.

Tätä uutta yhtymää, jolle kootaan yli neljännesbiljoonan dollarin suuruinen pääoma ja joka tulee käsittämään ei vain British Columbian rannikolla, vaan myös Washingtonin ja Oregonin valtioissa, Yhdysvalloissa, toimivat puutavara- ja sahamylly-yhtiöt, tulee rahastamaan National City-yhtiö Wall-kadulla, New Yorkissa. Yhdistymisen yksityiskohdat ovat parast'aikaa pohdinnanalaisina. Arviointilautakunta työskentelee, koettaen löytää yhtymälle pohjaa, joka tyydyttäisi sekä rannikon puutavarayhtiöitä että rahamiehiä, jotka nielasevat edellämainitut. National City-yhtiö sijottaa seitsemänkymmentäviisimiljoonaa dollaria ja kahdensadanviidenkymmenenmiljoonan dollarin edestä osakkeita lasketaan markkinoille.

Yli viisikymmentä yhtiötä rannikolla on suostunut liittymään uuteen yhtymään. Ainoat ulkopuolelle jäävät suuret yhtiöt ovat Weyerhaeuser-ryhmä, joka on nykyään maailman suurin puutavarayhtiö, ja Long Bell-yhtiö. Viimeksi mainittu toimii vain Washingtonin valtiossa. Ei kuitenkaan ole mitään pelkoa kummankaan näistä ryhtymisestä hintasotaan uuden yhtymän kanssa, vaikka yksi tämän tarkotuksista onkin toisten poistaminen.

Toivotaan, että yhtymä tulee saamaan melkein täydellisen monopoolin sahamyllyjen tuotantoon ja sen jakeluun ja että jälleenmyyjä tulee asetettua sinne, mihin hän kuuluu — tikapuitten alapäähän, toimimaan pelkkänä jakeluasiamiehenä. "Tämä teollisuus", sanotaan meille, "oli menneisyydessä suurelta osalta jälleenmyyjien armoilla. . . . Yhtymissuunnitelmassa esitetyllä suurten lauta- y.m. tavaraa tuottavien tuotantoyksikköjen yhtymisellä tulisi epäilemättä olemaan suuri vaikutus lautateollisuuteen British Columbiassa ei vain yhtymään liittyviin sahamyllyihin, vaan myös muihin myllyihin nähden. Yleisenä seurauksena odotetaan tulevan olemaan hintojen vakiintumisen ja paljoa suuremman kontrollimäärän joutumisen tuottajien kuin myyjien käsiin."

Ohi ovat ne päivät, joina "yritteliäs" tukkimies sen kannustamana, että hänellä jonakin päivänä olisi oma iso metsäkämppä, voi vuokrata välttämättömät työvälineet, kontrahdilla hakkauttaa metsäpalstan ja asteittain kohota työnantajien riveihin. Tästä tilanteesta mainitessaan lausuu "The Financial Post"-lehti: "Nopeasti on saapumassa se päivä, jona suuret tukinhakkaukset tulevat enemmän tai vähemmän olemaan harvojen suurten yhtiöitten käsissä, jotka kykenevät myymään tuotteensa voittoatuottavalla pohjalla."

Eivätkä yhdistymässä ole vain lauta- ja sahamyllyyhtiöt, vaan British Columbian päretehtailijat ovat myös muodostamassa omaa yhtymäänsä. Tämä yhtymä, joka rahastetaan Canadassa, tullaan tuntemaan nimellä Consolidated Shingle Mills of B.C., Ltd. Se käsittää yhdeksänkymmentäviisi prosenttia rannikon päretehtailijoista. Sen tarkotukseksi mainitaan yrittää "alentaa yleisiä kulunkeja ja markkinain säännöstelemisellä tehdä lopun tuhoavasta kilpailusta".

Miehet, jotka raatavat metsissä rannikolla, eivät mahdollisesti arvosta järjestäytymisen arvoa, mutta sen kuitenkin tekevät heidän herransa. Näillä miehillä on nyt vastassaan vaarallisempi vihollinen kuin milloinkaan ennen. Tämän yhtymän synnyttyä tulee menestyksellisen lakon taisteleminen yhdellä kämpällä käytännöllisesti mahdottomaksi. Vuosina 1919 ja 1920 menestyksellisesti käytetyt menettelytavat, nim. sissisodan käyminen julistamalla muutamia kämppiä kerrallaan lakkoon ja työnantajaryhmän toisensa jälkeen pakottaminen antautumaan asettamalla ne huonompaan asemaan kilpailijoihinsa nähden, eivät enää sovi nykyisissä olosuhteissa. Vihollinen on yhtenäinen ja vain yhtenäisellä järjestäytymisellä ja taistelulla voivat kämpillä työskentelevät miehet saada jotakin aikaan. Elleivät he järjesty ja siten muodosta yhtenäistä rintamaa, ei heidän tarvitse odottaa minkäänlaista armoa yhtymiltä, jotka nyt tulevat määräämään heidän kohtaloistaan.

Muutamien viimeisten vuosien kuluessa on palkat länsirannikon metsissä alennettu alimpaan mahdolliseen rajaansa, samalla kun tuotantoprosessi on nopeistutettu siihen pisteeseen, mistä tähän mennessä ei oltu edes uneksittu. Kappaletyö on korotettu valtaistuimelle ja monien niistä parannuksista, jotka aikaisemmin saavutettiin ankarilla taisteluilla ja armottomasta mustalistajärjestelmästä huolimatta, on annettu mennä ilman heikompaakaan vastalausetta, paitsi niiltä harvoilta taistelijoilta, jotka ovat jatkaneet taistelun käymistä ylivoimaista vihollista vastaan.

Yhtymä esiintyy näyttämölle aikana, mikä on sille suotuisa. Jos metsätyöläisten länsirannikolla on milloinkaan tarvinnut havahtua toimintaan, niin on heidän se tehtävä tänään.

J. M. CLARKE.

"Jokaisessa liikkeessä, jokaisessa aatteiden taistelussa on mukana eräänlaisia sekapäitä, jotka viihtyvät vain hämärässä. Niin kauan, kun ei vielä olla oikein selvillä periaatteista, annetaan sellaisten olioiden juosta mukana; niin kauan kun jokainen pyrkii selvyyteen, ei ole helppo tuntea niiden jo edeltäkäsin tuomittua epäselvyyttä. Mutta kun ainekset erkanevat toisistaan ja periaate nousee periaatetta vastaan, silloin on aika antaa eropassit näille käyttökelvottomille ja tehdä lopullinen pesäero niiden kanssa; sillä silloin näyttäytyy niiden onttous pelottavalla tavalla." — Engels.

Toronton uutisia

Pioneerikoulu on päätetty taas alkaa syysk. 4 p. eli ensi sunnuntaina, kello 2 iltapäivällä, Donhaalilla.

Nyt olemme saaneet levätä koko kesän ja voimme siis alkaa toimintaan uudella innolla.

On erittäin tärkeää, että kaikki ovat mukana aivan alusta. Herrat ovat tehneet kauheita sillä aikaa kun me olemme olleet kesälomalla. Kapitalistit ovat murhanneet työväenluokan uljaat taistelijat Saccon ja Vanzettin. Kaikkien toisten pioneerien kanssa on sinun noustava toimimaan näiden marttyyriemme puolesta, tämän kamalan hirmutyön tekijäin itsensä tuomiolle vetämiseksi. Työväenluokka on heidän tuomarinsa. Me syytämme kahden viattoman työläisen murhaamisesta tuomari Thayeria, kuvernööri Fulleria, y.m. roistoja ja tuomitsemme tällaiset kapitalistiset oikeuslaitokset ylioikeuteen saakka siitä, että ne punovat juoniaan työväenluokkaa vastaan. Me syytämme koko kapitalistista järjestelmää, jonka edustajia nuo laitokset ja herrat ovat.

Porvarit valmistavat uutta sotaa, lennättävät Lindbergia y.m. ja innostavat ihmisiä sotaan. Sinun tulee olla toiminnassa ja estämässä kapitalistit hyökkäämästä Neuvosto-Venäjälle ja Kiinaan. Sinun on oltava taistelussa porvarien kadettijärjestöjä ja patriopoikaliikettä vastaan ja rakentamassa tilalle pioneerien joukko suureksi armeijaksi suojelemaan työläisiä ja hankkimaan työväenluokalle oikeuksia.

Ensiksi tulee pioneerien olla mukana juhlan järjestämisessä näiden kysymyksien vanhemmille työläisille selvittämiseksi, niin että isät ja äidit ja kaikki työläiset oikein käsittäisivät pioneerikoulun välttämättömyyden. Juhla pidetään syyskuun 11 p. ja siksi on kiirehdittävä. Mitenkään ei sinun saa jäädä pois. On aina muistettava pioneerien tunnuslause: "Aina valmiina".

Äidit ja isät auttakaa lapsianne pioneerikouluun.

Kansainvälistä nuorisopäivää ja sos. nuorison kansainvälisen muodostamisen 20-vuotisjuhlaa vietetään Alhambra-haalilla, sunnuntaina, syysk. 4 p., alkaen kello 8 ill. Ohjelmassa on puheita, lauluja ja soittoa. Nuoret ja vanhat, joukolla mukaan!

George Short kuollut. C. N. Ry. junamies George Short kuoli tapaturmaisesti Long Lac-nimisen paikan luona. Varmaa ei ole miten kuolema on johtunut, sillä hän löydettiin kuolleena, junan yliajamana. Otaksuma on, että hän oli pudonnut jollakin tavalla junasta ja joutunut yli ajetuksi. Short on hyvin tunnettu suomalaistenkin keskuudessa, sillä hänellä on sanomalehti- ja makeiskauppa Bay St., osuuskaupan vieressä.

Paljon puutavaraa palannut. Hogan Lumber komppanialta on palannut miljoona jalkaa puutavaraa Dorian asemalla olevalla sahallaan. Vahingon arvio lasketaan 30 tuhanteen dollariin. Ainoastaan osaksi oli tavara vakuutettu. Tulen irtipääsy on tuntematon, sillä tuli alkoi puolen yön jälkeen, jolloin ei enää kenenkään olisi pitänyt liikkua tulen kanssa lautatarhassa.

Kaikki valmiina. Paikalliset viljankulettajat ja välittäjät ovat ilmoittaneet että kaikki on nyt jo valmiina viljan välitystä varten. Ainoastaan muutamia miehiä otetaan lisää kun viljaa alkaa tulemaan. Tosin on vielä muutamia viljasäiliöitä rakennuksenalaisena, mutta niitäkin laitetaan tulisella kiireellä.

Metsämiesten toiminnasta. Tulee taasen pian vuosi kuluneeksi viime vuotisesta tämän piirin metsämiesten lakosta; on ainoastaan enää pari kuukautta vajaa siitä ajasta, jolloin lakko loppui. Silloin lakon aikana suuret metsämiesjoukot kiroilivat ja uhittelivat, että ensi vuonna ei mennä enää pikkujabeihin kukaan, tai ei ainakaan sellaisilla maksuilla, kuin mitä silloin oli menty, sekä samalla koortimaksut pitää olla siedettävämmät.

Kuinkas nyt on käynyt? Onko näitä paljonkin muisteltu, mitä pääteltiin? Ikävä kyllä, etteivät nämä päätökset ole joka paikassa pitäneet paikkaansa. Nyt on alkanut taasen miehiä jossain määrin virtaamaan metsään ja suuret joukot taasen samallaisen orjakontrahtin alaiseksi kuin ennenkin ja jossain määrin pahemmin, sillä on kuulunut, että muutamat metsiin menijät ovat allekirjoittaneet sopimuksen lakkoutumista vastaankin, että eivät tule lakkoutumaan, vaikka tilanne sen vaatisikin. Jos tällaisessa on perää, niin on se melkein samaa kuin rikkuriksi värväytymistä työläiseltä, tai enempi: sitä voi pitää melkein samana kuin asettaisi itsensä kahleorjaksi seuraavaksi katkaisukaudeksi. Totta kai on se, että rahattomana ollen on pakko ottaa työmaa joskus itsellekin vähempi mieluisen paikan, mutta etenkin yllä mainitun orjakontrahtin allekirjoitusta ei kenenkään työläisen pitäisi tehdä. Komppaniat tietenkin asettavat kaikkia ansoja eteen, mutta näitä ansoja pitäisi väistää, sillä kaikista selostuksista huolimatta pitäisi työläisten tulla ymmärtämään ainakin tämän suoremman ja yksinkertaisemman puolen, että jos komppania aikoo työnsä teettää, niin silloin hän käyttää työläisten työvoimia, mutta vaan sen verran mitä sen eduille on hyödyllinen, eikä muuta. — Enempi kasvatustyötä joukkojen keskuuteen! Iltapuheet, mitä päivän työn jälkeen jaksaa, tulee käyttää itsensä ja toisien työtoverien tietopuolisuuden kasvattamiseen, se on kaikkein tärkein ja ensimäinen tehtävä nykyään. — J.

Port Arthurin uutisia

Kenttäjuhlat. Kommunistipuolueen kaksoiskaupunkien keskuskomitea järjestää suuret kansainväliset kenttäjuhlat maanantaina 5 päivä, Työnpäivänä, Intercity-puistoon Ukrainian kentälle. Ohjelmassa tulee puheita kolmella eri kielellä, runoja, soittoesityksiä, urheiluja ja kaikkia kilpailuja. Koetetaanpa jokainen mennä silloin kentälle, sillä tämä onkin viimeinen kenttäjuhla tänä kesänä.

Iltatuulen morsian. Älkää unohtako kukaan, että Työnpäivänä, maanantaina syyskuun 5 päivä esitetään osaston näyttämöllä yhteiskunnallinen murhenäytelmä Iltatuulen morsian, 5:ssä näytöksessä.

Eri paikkakunnilta

DUNBLANE, SASK.

Jos taas piirtäisin jonkun rivin Vapauden palstoille, sillä siinä on niin harvoin kirjeitä naisilta, että oikein ihmetyttää. Ottakaapa, naiset kynä käteen ja antakaa kuulua uutisia muiltakin paikkakunnilta, sillä kyllä me naiset saadaan kirjoittaa muihinkin lehtiin, eikä ainoastaan Toverittareen, vaikka se kyllä meidän naisten lehti on.

Niin, ne odotetut aluejuhlatkin ovat menneet. Kyllä siellä olikin hälinää. Väkeä oli niin runsaasti, että eipä paljon voinut enempää vaatiakaan, ja ohjelmaakin oli kokolailla, mutta kyllä paljon enempi olisi saanut olla, sillä jos kaikki ohjelma olisi pantu esille, mitä luvattua oli, niin sitä olisi ollut runsaasti. Yhdet ohjelmailtamat vähän ennen aluejuhlia jätettiin pitämättä, että se ohjelma, mikä siellä piti esittää, luvattiin tuoda sitten aluejuhliin. Mutta kun juhlat tuli, niin sitä ei ollutkaan. Oliko se unhoittunut petiruuman pöydälle, sitä en tiedä, mutta lavalta sitä ei näkynyt. Myös kappale, nimeltä "Veljesviha" näyteltiin heinäkuun 30 päivä ja se meni mainion hyvin, ja käytiin myös näyttämässä sama kappale Coteau Hillin haalilla ja väkeä olikin paljon kerääntynyt katsomaan ja kyllä se kappale olikin katsomisen arvoinen.

Harvestikin se lähenee, jolloin taas farmari saa nähdä, mitä hän tulee saamaan koko kesän kovasta raadannastaan, mutta kyllähän sen jo tietää mitä siitä farmari saa ja kenelle ne viljan tulot menee. Rajuilmat ovat joissakin paikoin vieneet viljaa. Monta paikkaa on rakeet panneet aivan mustaksi, että ei tarvitse painteria liikuttaa. Siis sen siitä sitten saa, kun sen vaivalla sinne kylvää ja toivoo että siitä nyt vähän syksyllä saa.

No, kyllä kai minä lopetan, ja koittakaapa muutkin naiset kirjottaa Vapauteen, että ei nuo äijät pääse sanomaan, että noista akoista ei ole mihinkään, ei edes kirjettä kirjoittamaan. Hauskaa kesän viettoa ja taistelu-innostusta kaikille tovereille.

Toveruudella
Mrs. L. Laukkanen

ROSEGROVE, ONT.

Silmäys Rosegroven unio-osaston alueen työmailta, kuluneen kesän aikana. Mainitulla alueella työskenteli tämän kesän kuluessa paperipuitten katkaisussa miehiä enempi kuin koskaan ennen. Yksistään Eby-townshipissa oli katkaisemassa noin sata miestä. [illegible]

[illegible] ohjelmanumeroitten suorituksessa. Tällaisilla kehitysseuroilla tulee olemaan arvaamaton merkitys työläisten keskuudessa. Niissä karsiintuu esiintymiskuume sellaisistakin, jotka eivät ole ennemmin esiintyneet yleisön edessä. Samoin tulee pohdittua luokkataistelukysymyksiä, sillä aina on joku joukossa, jolla on enempi tietoja, ja niin ollen voi tehdä valistustyötä vähempitietoisten keskuudessa.

Tulipa eräälle kämpälle pari valkaisijaa Suomesta, tekeytyen kunnollisiksi työläisiksi. Toisella oli vääryydellä hankittu todistus Arpelan työväenyhdistykseltä, nimittäin Heino Satinmaalla. Todistuksen suhteen oli aikaisemmin ilmoitus Vapaus-lehdessä, että se on vääryydellä hankittu. Toisen valkaisijan nimi oli Kujansuu. Saatuamme tiedon miesten menneisyydestä, vaadimme heidän viipymättä poistumaan kämpältä.

Huvitilaisuuksia on ollut useampia kuluneen kesän aikana. Elokuun 13 ja 14 pv. oli suurenmoiset syysjuhlat, Rosegroven ja Kirkland Laken unio-osastojen yhteiset. Osanotto juhliin oli melkoisen runsas, joten niistä koitui sievoinen tulos uniolle.

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Metsätyöläisten urheilujuhlat oli 21 p:nä. Iltasella oli osaston talolla iltamat, josta mainittakoon tov. Alf. Hautamäen puhe y.m. Lähemmän selvän tekee, taikka on tehnyt jo paikkakunnan raportteri.

Mutta tällä ympäristöllä on eräät paheet, johon suurin osa suomalaisista työläisistä on vajonnut säälittävän syvälle, nimittäin juoppouspahe, sekä kortinpeluu, joissa kootaan kyniä työläisiltä viimeisetkin rovot, jotka hän on kovalla työllään ansainnut. Kun kävelee kaupungin kaduilla, vilisee juopuneita kaikkialla. Niitä näkee iltamatilaisuuksissa ynnä muualla. Jos pistäytyy sisälle suomalaisiin ruokataloihin, näkee siellä joukottain juopuneita, jotka resuavat ja pitävät suurta elämää. Ja kaikkien edellä mainittujen kruunuksi sitten tapellaan, oikein vanhaan Härmän malliin, aseina käytetään mitä milloinkin sattuu. 21 päivää vasten yöllä tappelivat suomalaiset eräällä Isacconin kämpällä, tietysti viinan villitseminä. Ja sitten samana päivänä tappelivat täällä kaupungissa, eräässä suuressa ruokatalossa, sisällä sekä ulkona, useampaan eri otteeseen. Pistäytyessäni mainittuun ruokataloon, näin tappelumelskeen, ja useampain miesten päästä veren vuotavan. Minun tietääkseni ei tappelusta ole ollut mitään vakavampia seurauksia, vaan lievemmin haavoittuneita oli useita. [illegible]

Suomen vallankumouksellisen työväenliikkeen opetuksia

Kirj. T. N. C.

V

Edellisessä on tullut mainittua Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen poliittisen toiminnan eräitä pääkohtia. Palauttakaamme tässä muutamalla sanalla mieleemme myöskin ammatillisen liikkeen huomatuimpia tapahtumia viime vuosilta.

Jos poliittisen toiminnan eteenpäin vieminen on ollut vasemmistolle vaikeata, ei myöskään ammatillisen liikkeen puolesta käyty kamppailu ole ollut helppoa. Vasemmisto sai v. 1920 pidetyssä Suomen ammattijärjestön kokouksessa voimakkaan enemmistön itselleen. Ja niin kauan kun kesti nousukautta työväenliikkeessä, ei sos.-dem. ainekset kyenneet estämään siinä määrin ammatillisen liikkeen kehitystä, kuin joitakin aikoja myöhemmin. Mutta toisaalta ammatillisesti järjestynyt työväki joutui ankariin koetuksiin, taistelussa Suomen teollisuuskapitalisteja vastaan.

V. 1922 sattuneessa Pohjolan tukkityöläisten lakossa kärjistyi tilanne erikoisen kireälle. Työläisten taisteluhenki oli korkealla ja työpaikat seisahtuivat sata prosenttisesti pitkin Pohjanlahden rannikkoa. Silloin tuli kapitalisteille hätä kutsua valtiovalta avuksi. Siitä huolimatta, että lakko oli työläisten omasta keskuudesta lähtöisin ja eräät johtomiehet olivat koettaneet vielä estääkin lakon puhkeamista, niin siitä huolimatta lakonjohtajat vangittiin. Pohjolan ammatillisen piirijärjestön toimeenpanevan komitean jäsenet tuomittiin useiksi vuosiksi kuritushuoneeseen hovioikeudessa. Sen aikaa, kun asia oli ylioikeudessa, saivat nuo toverit olla väliaikaisesti vapaalla jalalla. Mutta ylioikeus vahvisti hovin päätöksen ja nämä henkilöt, sekä ammattijärjestön puheenjohtaja, Matti Väisänen, tuomittiin 3—4 vuodeksi lopullisesti Tammisaaren kuritushuoneeseen.

Tämä oli erittäin vakava toimenpide valtiovallan taholta. Se oli suoranaista teollisuuskapitalistien etujen valvomista, lakon murskaamiseksi. Samalla kertaa Pihkalan lakonrikkuriarmeija, suojeluskuntien aseiden turvissa hääri lakon särkemiseksi. Vaikka työläiset eräissä paikoissa jatkoivat taistelua vielä senkin jälkeen, kun lakon oli pakko virallisesti lopettaa, joutui työväki joka tapauksessa kärsimään tuon taistelun johdosta ankaran kolauksen.

Samana vuonna käyty Varkauden tehtaan työläisten lakko päättyi työläisten häviöön. Siellä sos.-dem. ainekset suunnilleen samat tekijät kuin Pohjolan tukkityöläisten lakossakin. Mutta jälkivaikutukset olivat hyvin paljon erilaiset. [illegible]

Mitä yleensä koko ammatillisen liikkeeseen tulee, oli sos.-dem. puolueen taktiikkana koettaa sabotoerata ammattijärjestön toimintaa mahdollisimman paljon ja toisaalta koettaa saada vallattua tärkeimmät johtopaikat, sekä pääjärjestöissä että myöskin ammattiliitoissa. Tuolla menettelyllään he saivat aikaan sen, että v. 1923—25, ei ammattijärjestön jäsenmäärä kohonnut, vaan sen sijaan hiukan pyrki vuosi vuodelta alenemaan. [illegible]

Välillä on vielä eräitä muitakin seikkoja, jotka antoivat aihetta sos.-dem. aineksille ryhtyä harjoittamaan entistä likaisempaa myyräntyötä ammattijärjestöissä. V. 1923, kun STP. lakkautettiin, teki ammattijärjestön johto sellaisen itsesuojelupäätöksen, että ammatilliset [illegible]

Moukarimies

Kuluneen viikon ajalla on moukarimies hiljakseen naputellut niin että palio on hiukan noussut. Voimakkaampaa lyöntiä ei kylläkään ole tapahtunut muualla paitsi Rouyn Lakella, Quebecissa, jossa tilaajamäärä hätkähti muutamassa päivässä kokonaisella kahdellakymmenellä ylöspäin. Tämä johtui siitä, että Helinin Tatu kävi tuolla kultakontrilla viime viikolla ja aina siellä missä Tatu pistäytyy jää myöskin jälkeä.

Muutamilla toisillakin paikkakunnilla meni tilaajamäärä huomattavasti eteenpäin, kuten esim. Torontossa, Garson Minella, So. Porcupinessa ja Kirkland Lakella ym. Sellaisia pikku paikkakuntia, joissa eteenpäin menoa on parilla kolmella uudella tilaajalla, on koko joukko.

Taaksepäin on pahite lyönyt Sault Ste. Marie, jossa tilaajamäärä yhden ainoan viikon sisällä on laskenut yhdeksällä tilaajalla, huolimatta siitä, että Lehti Väinö jo viime viikolla "kränkkäsi" eteenpäin. Tämä "backfiraus" on kaiketi johtunut siitä, että toiset asiamiehet eivät ole "kränkänneet" ollenkaan. Taaksepäin puskua on myöskin Timminsissä, Levackissa ja muutamilla muilla paikkakunnilla.

Pienistä paikkakunnista ovat eteenpäin menneitä Edlund, Cochrane, Monteith, Kenogami Lake, Rosegrove, Iroquois Falls, Nipigon, Kivikoski, Murillo, Fort Frances, Montreal, Law, Wanup, sekä muutamalla tilaajalla jotkut toisetkin paikkakunnat.

Meillä on enää ainoastaan yksi kuukausi aikaa. Sen kuluessa on saatava viisisataa uutta tilausta. Ja me saamme tuon määrän kunhan vaan jonkunverran yritämme. Sitäkin suuremmalla syyllä siksi, että Vapaus on sisällöltään päivä päivältä parantunut ja edelleen parantuu, sillä toimitusvoimaa on taas lisätty, on tilaajamäärän kohottaminen helppoa. Tällaisessa yhteydessä ei kait olisi oikeutta jutella asioita, joita toimitus ei vielä ole käsitellyt. Mutta en kuitenkaan saata olla sanomatta, että Vapaudelle on juuri valittu neljäs toimittaja, mies, jolla on vuosien kokemus sanomalehtimiehenä ja joka on viimeisen puoli vuosikymmentä tehnyt toimitustyötä yhdessä mustimman taantumuksen maassa. Tällaisen kokeneen henkilön istuttaminen Vapauden toimitustuolille takaa viikkautta ja arvokkautta lehteemme. Rientäkää siis tilaamaan, etenkin nyt kun hintakin on vielä halpa.

Tov. LEVITYSTÄHYSTÄJÄ.

Mr. Heikki Savolainen

antanut osotteensa Box 69, Sudbury Ont. Ostamallamme piletille Baltic American linjaan, piletin No. 44505 on matkustaja nyt tulossa ja hänelle on heti lähetettävä $25 rahaa. Olkaa hyvä ja lähettäkää tuo summa allekirjottaneelle viipymättä.

Tov. J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

lette tämän huomaamaan, tunnette moisista teoista häpeävänne. Ja samalla voimakkaan velvoittavan kieltäytymyksen tunteen, että ette niitä enää voi tehdä. Erittäinkin tahtoisin alleviivata sellaiset työläiset, jotka kuuluvat järjestöihin ja pitävät itseään luokkataistelijoina ja vieläpä rehellisinä luokkataistelijoina. Ja tuntien ylpeyttä siitä, että ovat järjestyneitä työläisiä, ja kuitenkin antautuvat moisiin paheisiin. Eikö nyt jo olisi aika heittää pois moiset inhoittavat teot ja katsahtaa ympärilleen, ja nähdä miten kapitalistinen luokka valmistautuu tulisella kiireellä kansainvälisessä mittakaavassa, hukuttamaan työväenluokkaliikettä, monimiljoonaista järjestynyttä proletariaattia vereen. Emmekö huomaa niitä tuhansia vangitsemisia ja teloituksia, mitä ympäri maailman toimeenpannaan porvariluokan puolelta, vallankumouksellisten järjestöjemme esitaistelijain riveissä. Asia on siten, jos katsomme itään tai länteen, pohjoiseen tai etelään, kaikkialla vuotaa viaton työväenluokan veri. Koska tilanne on tällainen, niin kysyn, onko meillä siveellistä oikeutta sillä tyypeä huumaantuneena kapitalistiluokan likalätäköissä, kun veljemme ja siskojemme veri vuotaa. Ei, tuhat kertaa ei! Sillä meillä on velvoitus käydä ripein askelin taistelemaan torrettujen oikeuksiemme, järjestöjemme tiivistynein riveihin. Ellemme niin tee, niin veljiemme viaton veri huutaa meille kostoa kuten Aapelin veri. — S. R.

— Oletko jo hankkinut vähintäin yhden uuden tilaajan Vapaudelle?

Saccon ja Vanzettin viimeiset kirjeet

Kuoleman tyrmässä kirjoitetut viimeiset rivit ovat saaneet päivänvalon. Niistä uhkuu lämpöä, rakkautta ja ylevää mieltä kuolemaa odotellessakin.

Boston. — Saccon ja Vanzettin puolustuskomitea on antanut julkisuuteen kirjeet, jotka kuolemaan tuomitut toverukset kirjoittivat aivan viimeisillä elonsa hetkillä, olleessaan odottamassa sähkötuolin joutumista kuoleman kammiossa. Maailman työläisille omistettu kirje kuuluu:

"Ystävät ja toverit! Nyt kun tämä oikeuden murhenäytelmä on lopussa, olkaa te kaikki kuin yksi sydän. Meistä kuolee ainoastaan kaksi. Meidän ihanteemme, toverit, elävät edelleen miljoonien mukana. Me olemme voittaneet, eikä meitä ole lannistettu.

"Säilyttäkää muistossanne meidän kärsimyksemme, surumme, erheemme, pettymyksemme ja tuskamme tulevien taisteluiden ja suuren vapautuksen hyväksi.

"Olkaa kaikki kuin yksi sydän tämän murhenäytelmämme mustimmalla tunnilla, olkaa tunnollisia. Tervehtikää meidän puolestamme kaikkia ystäviä ja tovereita maailmassa.

"Syleilemme teitä kaikkia ja jätämme viimeisen hyvästimme sydämemme täyttyneinä rakkaudella ja liikutuksella. "Kauan eläköön teidän joukkonne nyt ja aina, kauan eläköön vapaus! Elämässä ja kuolemassa teidän,

BARTHLOMEO VANZETTI.
NICOLA SACCO."

Saccon kirje 14-vuotiaalle pojalleen

"Auta heikkoja, jotka huutavat apua", kirjoittaa Sacco pojalleen. "Auta vainotuita ja uhreja, koska ne ovat sinun parhaita ystäviäsi; ne ovat niitä tovereita, jotka taistelevat ja kaatuvat, kuten sinun isäsi ja Barto (Vanzetti) taistelivat ja kaatuivat eilen, pyrkiessään voittamaan iloa ja vapautta kaikille köyhille työläisille."

Edelleen kirjoittaa Sacco: "Kysymyksessä on taistelu ja kamppailu rikkaiden ja köyhien välillä vallasta ja vapaudesta, poikani, jota sinä tulet ymmärtämään tulevina vuosina joutuessasi osalliseksi elämäntaistelun rauhattomuudesta ja kamppailusta....

"Niin, Dante, he voivat ristiinnaulita meidän ruumiimme tänään, kuten he tekevät, mutta he eivät voi hävittää meidän aatteitamme, jotka tulevat säilymään tulevaisuuden nousevalle nuorisolle."

"Me protesteeraamme tänään, kuten me protesteerasimme eilen", sanoo Sacco. 'Me protesteeraamme aina vapautemme puolesta. Vaikka lopetinkin syömälakkoni toissapäivänä, tapahtui se siksi, että minussa ei ollut enää elonmerkkiä... Minä uhraannuin, koska minä halusin saada tilaisuuden syleillä sinun pientä sisartasi Inezia ja sinun äitiäsi ja kaikkia elämäni rakkaita ystäviä ja tovereita, eikä kuolemaa."

Sacco kehottaa Dantea viemään äitiään, silloin kun hän joutuu epätoivoon, "kävelylle rauhalliseen maaseutuun, poimimaan villiä kukkia hänen kanssaan sieltä täältä, lepäämään puiden varjossa kirkkaan virran ja luonnon äidin lauhkean rauhallisuuden sopusoinnussa...."

Kuolinkammiosta sanoo Sacco, että ne tulisi hävittää todellisen edistyksen vasaroilla" — "tuo hirvittävä talo, joka tulee ikuisesti häpäisemään Massachusettsin kansalaisten tulevaisuuden. Heidän tulisi hävittää tuo talo ja rakentaa sen tilalle tehdas tai koulu antamaan opetusta sadoille maailman orpopojille."

Sacco kehottaa Dantea huolehtimaan äidistään ja pienestä sisarestaan ja muistamaan ystäviä, jotka ovat uskollisesti taistelleet ei vain hänen ja Vanzettin, vaan kaikkien työläisten vapauden puolesta.

Vanzettin kirje Saccon pojalle

Selitettyään toverinsa pojalle Dantelle, että hänen nuoruutensa estää häntä käsittämästä kokonaisuudessaan isänsä kohtaloon vaikuttavia seikkoja, jatkuu Vanzettin kirje seuraavasti:

"Minä haluaisin, että muistaisit minua isäsi, äitisi, siskosi Inezin ja itsesi ystävänä ja toverina ja minä vakuutan sinulle, että ei isäsi, enkä minäkään ole rikollinen, että en ole tehnyt ryöstöä enkä murhaa, vaan ainoastaan taistellut siveellisesti rikoksien poistamiseksi ihmiskunnasta ja kaikkien vapauden puolesta."

"Muista, Dante, muista aina nämä asiat: ne tuomitsivat meidät punotun juonen perusteella; ne kielsivät meiltä uuden oikeuskuulustelun ja jos meidät mestataan seitsemän vuoden, neljän kuukauden ja 17 päivän vääryyksien ja sanoinkuvaamattomien rääkkäyksien jälkeen, tapahtuu se siksi, kuten olen sinulle sanonut, että me olimme köyhien puolesta ja vastustimme ihmisten riistoa ja sortoa, jota toiset ihmiset harjoittavat."

"Meidän oikeusjuttumme asiakirjat, jotka sinä ja toiset tulette keräämään ja säilyttämään, tulevat todistamaan sinulle, että sinun isäsi, äitisi, siskosi, minun perheeni ja minä olemme uhratut Amerikan rahavallan taantumukselle."

"Kerran on tuleva päivä kun sinä tulet käsittämään ylläolevien sanojen hirveän merkityksen täydellisyydessään. Silloin sinä kunnioita meitä."

"Siis Dante, ole aina urhoollinen ja hyvä. Syleilen sinua, sinun
"Bartholomeo Vanzetti."

"P.S. — Jätin kopion 'Amerikan Raamatusta' äidillesi äsken, sillä hän pitää sen lukemisesta ja antaa ilolla sen sinulle sitten kun olet suurempi ja voit sitä ymmärtää. Pidä se muistona. Hyvästi Dante. Bartholomeo."

Vanzetti kirjoitti Mr. Fordillekin

Kirjeessään autokuninkalle, Henry Fordille, Vanzetti sanoi m.m.:

"Tänä aamuna minä sattumalta sain tietää, että olette pyytäneet tai ehdottaneet meidän tuomiomme muuttamista elinkautiseksi vankeudeksi niin, että tarjoutuisi tilaisuus ottaa huomioon viimeksi saadut todistukset.

Minun asemassani olevan miehen sanat ovat arvottomia, paitsi niille, jotka tuntevat minut läheisesti, tai ovat selvillä jutun faktoista.

Minä haluan kiittää teitä erikoisesti siksi, että teidän pyyntönne tai ehdotuksenne tavallaan ilmaisevat sitä, mitä mekin olemme halunneet ja pyytäneet: nim. uutta kuulustelua. Minä olen varma, että uudessa kuulustelussa tulisi minun syyttömyyteni selville; se on ainoa syy, jonka takia minä pidän tuomion muuttamista parempana telotusta."

Massan valtio saa tuntea häpeää

Worcester, Mass., — Rocwell Kent, kuuluisa maisema- ja muotokuvamaalari, jonka koti on Tarrytownissa, N. Y., on ilmoittanut Worcesterin taidemuseolle, että hän on katkaissut kaikki suhteensa tuon laitoksen ja kaikkien Massachusettsin laitosten ja koko valtion kanssa. Hän selittää tämän johtuvan Saccon ja Vanzettin teloittamisesta, lausuen inhonsa sellaisen murhan johdosta ja pitävänsä Massachusettsin kansalaisia siihen edesvastuussa.

Kirjeessään taidemuseon johtajalle, sanoo taiteilija Kent: "Valitettavasti täytyy minun ilmoittaa teille, että Saccon ja Vanzettin tappamisen johdosta Massachusettsissa olen päättänyt katkaista kaikki suhteeni tuon valtion, kauntien ja järjestöjen kanssa. Inhoni tuollaisen murhan johdosta pakottaa minut tähän toimenpiteeseen ja minun johtopäätökseni on, että kansalaisia on pidettävä siitä edesvastuussa."

ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden, yrittävät noskeet iskeä kiilan väliin. (Tässä suhteessa on Oudegeestin paljastuminen nyt pidetyssä Pariisin kongressissa hyvin merkille pantava ilmiö.)

Asia kehittyi siihen pisteeseen, että v. 1925 lopulla ja seuraavan vuoden alussa sos.-dem. puolueen taholta omaksuttiin tunnuslauseeksi: ammattijärjestö hajalle maksoi mitä maksoi. He muodostivat koko maata käsittävän koneiston tuota asiaa ajamaan. Ensin oli tuo koneisto salainen, mutta sitten se tuli julkiseksi, noin puoli vuotta ennen ammattijärjestön kokousta. Sen varsinaisena tarkoituksena oli, ottaa uuden ammattijärjestön muodostaminen heti esille, kun ammattijärjestön kokouksessa ilmenee sopiva tilaisuus poistua kokouksesta, jonkun tekosyyn perusteella. Ja kun nähtävästi sovittu jo hyvin yksityiskohtaisesti lahtarihallituksen kanssa, koska sos.-dem. puolueen lehdet ja puhujat yhä uudestaan toistivat sitä, että kaikesta lopusta tulee huolen pitämään valtiollinen poliisi — ohrana. Ja että nuo uhkaukset eivät olleet pelkkiä peloitteluja, siitä oli oditamassa kahden puolueen ja kahden sosialistisen nuorisoliiton hajoittamiset, samanlaisten enteiden jälkeen.

Tarkoituksena siis oli, että heti kun sos.-dem. puolueen johdolla perustetaan uusi ammattijärjestö, niin sitten kaikki entiset ammattiliitot ja niiden perusjärjestöt tullaan lakkauttamaan.

Tämä suunnitelma paljastui päivänselväksi jopa rehellisille sos.-dem. rivimiehillekin. He liittyivät vasemmiston kanssa yhdessä taistelemaan sos.-dem. johtajia vastaan. Ammatillisesti järjestyneiden joukkojen ääni yhtenäisyyden puolesta oli niin voimakas, että sos.-dem. herrajohtajien tuli ottaa se laskuissaan huomioon. Ja porvaristolleen ei sitä voimaa uhmaamaan olisi ollut kovin helppohintaiseksi.

Mutta suuresta merkityksestä tällaisessa kriitillisessä tilanteessa oli vasemmiston poliittisten järjestöjen oikea suhtautuminen tähän ratkaisevaan tapahtumaan. Oli itsestään selvää, että täytyi välttää kaikkea sos.-dem. puolueen taholta harjoitettua provokatiota ja kylmästi seisoa työväenluokan yhteisten etujen puolesta. Vähänkin huomattavampi liikkeiloilu tai kurittomuus vasemmiston kokouksessa olisi voinut saattaa voiton kallistumaan noskeille ja porvareille.

Mutta onneksi oli Suomen työväki jo siksi monessa koulussa koeteltu, että se tiesi miten tulee menetellä. Kun ammattijärjestön kokous kokoontui, oli vasemmistolla kolme neljäsosaa edustajista, noskein yhtä neljäsosaa vastaan. Mutta nyt ei tullut kysymykseen pelkän voiman käyttäminen vastustajan nujertamiseksi kokouksessa. Jos siten olisi tehty, olisi tapahtunut juuri se, mitä noskeet ja porvarit niin hartaasti toivoivat. Mutta vasemmiston taholta voitiin peräytyä viisiin määrään asti käytännöllisissä asioissa ja siten säästettiin Suomen ammatillinen liike eheänä.

Sen jälkeen kun vasemmiston taholta tehtiin verrattain tuntuvia myönnytyksiä yhtenäisyyden säilyttämiseksi, olisi noskein hajoittamisyritys kärsinyt niin kovan kolauksen, että valtiovallan avullakaan he eivät olisi kyenneet kunnolleen rakentamaan ammattijärjestöään. Siksi noskein oli luovuttava aikeesta hajoittaa Suomen ammatillinen työväenliike. Saamme nähdä, vieläkö he tulevat sitä tuonnempana koskaan yrittämään. Kuitenkin on ammatillisesti järjestyneen työväen lukumäärä huomattavasti viimeisen vuoden nousuaikana kasvanut. Se osoittaa parhaiten, että vasemmiston taholtakin osataan työväenliikkeen asioita johtaa menestykselliseen suuntaan.

Kuinka kauan tilanne nykyisellään pysyy, ennenkun lahtariporvaristo kaikesta huolimatta alkaa epätoivoisen työläisten vainoamisen ja niiden joukkojärjestöjen hajoittamisen, on vaikea sanoa. Mutta jokainen taistelu tuo uutta kokemusta ja loppujen lopuksikin työväki tulee vetämään pidemmän korren. Vain tapahtumarikkaitten ja monipuolisten taisteluiden kautta kasvaa työväen iskujoukko tehtävästään tietoiseksi. Silloin sitä ei enää johdeta harhaan millään fraaseilla, tyhjillä lauseilla. Jos taistelussa sattuu virheitä kaikesta huolimatta, saattaa se johtua vain siksi, että taisteluvoimat ovat vielä liian heikot, tai että tilannetta ei ole oikein arvioitu taisteluun ryhtyessä.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

10c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69. SUDBURY. ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

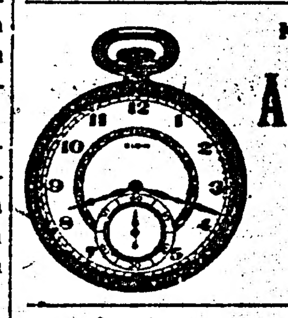

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Auton maalausta

24 tunnin palvelus

Me teemme vanhasta kaarasta uuden. (MP)

Vastapäätä Vapauden konttoria.

JAMES ROY

Parhainta lajia Ruotsin Sahoja saa

"A/B STRIDSBERG& BIORCK" Trollhättan

Ruotsin suurin ja vanhin sahain valmistusliike

A:B STRIDSBERG & BIORCK TROLLHÄTTAN DIAMANT STÅL EXTRA TURNSLIPAD I RYGGEN

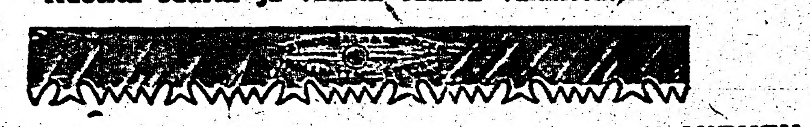

Myös:
OBERGIN FIILOJA
Puolikuu lajia.

SAHARAAMEJA
"The Orsabow"

SAHANHAMPAAN ASETUSPIHTEJÄ
Meidän kuuluisa No. 111

RUOTSIN RAUTATAVARAA
kaikenlaisia erikoisuuksia

WEB-SAHOJA — CROSSCUTTI SAHOJA — YHDEN MIEHEN SAHOJA. — ARVOKKAINTA LAJIA. — PARHAIDEN VALMISTETTUJA. — ERIKOISEN OHUT SELKÄ. KAIKEN PITUISIA JA MALLISIA.

Voittamattomat canadalaisilla markkinoilla.
Älkää ottako mitään muuta tekoa.

Western Importing Company
20 St. Nicholas Street
Montreal, P. Q

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

E. Wessan ruuminkihoussiin,

sillä olen myynyt taloni E. Wessalle ja uudet omistajat pitävät ruumareita niinkuin entisetkin. Kaikki miesten jättämät tavarat on siellä saatavissa. Uudet omistajat palvelevat ilomielin teitä.

Entisen omistajan osote:
OSKAR LEPPÄNEN,
28 Wallace Ter. Sault Ste. Marie

Nykyisen omistajan osote:
E. Wessa,
173 Huron Street,
(K) Sault Ste. Marie, Ont.

PALLORUUMA ja PARTURI

J. KEMPPI. E. SALONEN.
Gambel St., Rouyn, Que. (K)

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

EASTON'S

HAUTAANTOIMITUSLIIKE

Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.

Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset

S. L. LEES, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 5

MYYN
HYVIÄ KOLIA
kotiin ajettuna.
MUUTTO, YNNÄ MUUTA AJOA TOIMITAN

L. Alanko, coal,
273 Richmond St., W., Toronto.
— Puhelin Ma. 2459 — (K)

Dr. J. S. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

Halutaan

Englanninkieltä taitava palvelustyttö. Työ on helppo. Kysykää
Mrs. G. MOSES
Puhelin 478
85 Notre Dame St., Sudbury, Ont.

Sam Rautanen ja Frank Kopola

ellette 31 vuorokauden aikana käy perimässä hallussani olevia vaatteitanne, tulen menettelemään niitten kuin omaini kanssa. (103)

HILMA RINNE,
Box 164, Kapuskasing, Ont.

Port Arthurin ja Fort Williamin

Kp. kaupungin keskuskomitean

Syysjuhlat

Työnpäivänä, syyskuun 5 päivänä

Intercityn puistossa

OHJELMASSA: Puheita, runoja, soittoa, laulua kahdelta kööriltä, urheilua miehille, naisille, pojille ja tytöille. Paljon kilpailuja.

JUHLAMERKIT 25 SENTTIÄ.

HYVÄ RAVINTOLA KENTÄLLÄ.

JUHLAKOMITEA.

Painaja halutaan

Vapauden kirjapainoon halutaan ammattitaitoinen painaja. Kuitenkin siltä varalta, että painajia ei mahdollisesti hakijoina ilmaannu, kehotetaan henkilöitä, jotka ovat jotakin työtä kirjapainossa tehneet, jättämään hakemuksensa. Valinta tehdään syyskuun 22 p., johon mennessä hakemukset täytyy olla sisällä. Hakemuksien yhteydessä on hyvä esittää todistuksensa, mahdolliset suositukset ja palkkavaatimuksensa. Niinikään on ilmotettava mihin työväenjärjestöön kuuluu. Lähettäkää hakemukset osotteella:

Vapauden johtokunta,
Box 69, Sudbury, Ont.

Kalastus tarpeita

Jos aijotte mennä kalastamaan, niin ostakaa meiltä kalastustarpeenne.

UISTIMIA	25c—$1.00
UISTINSIIMOJA	25c—$1.00
ONGENSIIMOJA	10c—$2.50
KUPARISIIMOJA	$1.00
TERÄS ONGENVAPOJA	$4.25
ONGENVAPA KELOJA	$2.00 ylösp.

Port Arthur Hardware Co. Ltd.

286 Bay Street Port Arthur, Ont.

Syksyn tullen saunan lämpö on kylpyineen verratonta

Alavon sauna tullaan taasen syyskuun 1 päivästä alkaen lämmittämään 3 kertaa viikossa, nimittäin tiistaina, perjantaina ja lauantaina. Avoinna kello 2:sta 12:sta.

ALAVON SAUNA CO.
Puhelin 1954 339 Antwerp Ave.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa; Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

ILMOTUS

Olen ostanut Sudburyssa hyvin tunnetun "New Ontario" kahvilan, jossa edelleenkin tulee olemaan ruoka maukas ja puhdas. Tarjoiluhuone tilava, viihtyisä, kohtelu miellyttävä. Paikka sijaitsee hallituksen työnvälitystoimiston vieressä. Puhtaita 2 ja 4 hengen huoneita tulee olemaan aina riittävästi. Auki yöllä ja päivällä. Avataan ensikerran lauantaina syysk. 3 p.

Käykää tutustumassa.

New Ontario Cafe

John Kivi, omistaja.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

KOMMUNISTINEN NUORISOLIITTO JA JÄRJESTÖNUORET

They Fear Their Own Crime!

By John Dos Passos.

Sacco and Vanzetti died tonight. The trembling hand of an old man reached for the switch that threw the current of hate, terror and death into the bodies of two great men, two young men who went to their death with their eyes open to a new sun rising over a festered world.

In the state house the head of the lynching party sat in his office keeping the mask of strength and fairness to the last. In comfortable country homes well-guarded by riot guns—members of the commission, the justices, the attorney-generals, all those on whom the guilt of this seven-year-long assassination rests, sat in their easy chairs. They have proved to the world that they are masters. Whoever their class wants to kill, they kill and protests are mere empty wind. Only one member of the committee has broken and run. Judge Stratton sailed for Europe yesterday. If they are so sure, why the terror? Why have they had to mobilize state constabulary with riot guns, tear gas and machine guns for their protection?

Why have they had to resort to futile tricks like kidnapping Powers Hapgood and hiding him in an insane asylum for fear he would make a speech? Was one speech going to overthrow the Commonwealth of Massachusetts.

The government lynchers in their silk hats and in their comfortable swivel chairs, sitting at their mahogany desks are afraid of the crime they scarcely dared commit.

Beyond the horizon they hear the rumble of marching feet. They know that they are dead stinking corpses, and that Sacco and Vanzetti whom they killed are alive—a million men marching on Boston under the fiery sun of the future,

PIONEERS

By Pauline Fischer.

Pioneers! Pioneers!
Good old Pioneers!
Always working
Never shirking.

Don't you worry
Don't you fret
The good old Pioneers
Will get there yet.
Pioneers! Pioneers!
Good old Pioneers!
We will turn the weather.

A Hundred Men

By Alex Field.

A hundred men stood by the rail
Two hundred eyes intensely nailed
A hundred men for hours stand

Watching steel tear the earth
Then easily float on high
Softly lowered and released
Between the dump trucks sides

Twelve times the lever pulled
Fifteen minutes the time
Snorting roaring away it went
Five tons dirt up the incline

No longer the hard labor of hand
Pick and shovel is rarely used
The conquest of earth almost complete
To give man leisure for other pursuits

A hundred men stood by the rail
Two hundred eyes intensely nailed
A hundred men for hours stand
I wonder did two hundred hands
Search like mine a job to land

War Clouds Threaten!

Young Workers, Demonstrate!

Celebration of 20th Anniversary of the Stuttgart Congress and 13th International Youth Day on Sunday, September 4th, 1927, 8 p.m. Grand Mass Meeting and Concert Alhambra Hall, 450 Spadina Ave.

Admission Free.—Come in Masses!

Auspices: Toronto City Committee.

Young Communist League.

R. W. Demorest
Maamittari — Vuori-insinööri
Huron Chambers,
SUDBURY, ONT.
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartöista y.m. minulle.
R. W. DEMOREST,
Sudbury, Ont.

Aamulaulu lapsille

23 p:nä elokuuta 1927

Pikku lintu oksalla aamuvirttänsä visertää. Aurinko rusottavana kohoaa. Teillä jokaisella lapsukaisella on lintu, jota eniten rakastatte, tänä aamuna tuo rakas pikku lintuenne itkee ja laulaa. Auringon alla, yössä pimeyden on tapahtunut rikos, jota he surullisilla sävelillään aikertavat. Pikku kanarilintukin, tuossa häkissään piipertää, kadotetun, kidutetun ystävänsä kuolemaa.

Vuosia on hän nähnyt lintu raukan kärsivän voimakkaamman sortoa. Näki kuinka raateleva ihminen kidutti sitä. Höyhen höyheneltä pikkulinnulta puvun pois nyppi. Repi hältä kynnen, varpaan, jalan, liha hänestä pois leikkasi. Sydämen viimeksi jätti.

Lapsukaiset, teitä äitinne vaalii, haavanne sitoo, kun itsenne satutatte; vaan pikku linnun revityt haavat auki revittynä repattivat. Siitä tuli lopuksi verenmyrkytys ja kuolema. Sitä juuri tahtoikin ihminen. Kuolinpäivänkin määräsi; kidutuksesta nautti ja sitäkin siirsi. Pikku linnusta taas palan leikkasi. Lintu parka olisi jo kuollutkin hyvin mielellään, mutta luonnon antama itsesäilytysvaisto ja voima on suuri. "Toivo voimallansa luo tahtoon rautaa, tulta sydämeen". Niinpä lintukin toivoi, odotti, kärsi ja kesti kidutuksensa.

Suurinta voimaa antoi hälle ystävänsä, toiset pikku lintuset, jotka häkin ympärille kerääntyen säveleitään virittivät. Ystävänsä rakkaan, rikki, revittynä ja surullisin silmin tuijottavan näkivät. Jokainen lintu pitää huolta perheestään. Rientää aamun valjetessa kantamaan ruokaa pesäänsä, jonka nokastaan poikasille kurkottaa.

Häkin ulkopuolella odottavat lintuset uskoivat ja luottivat, että luonnon voiman kautta häkki hajoaa ja heidän ystävänsä vapautuu. Sitten he hänen haavansa hoitavat ja parantavat.

Jos sinä lapsukainen olet opetettu ymmärtämään luonnon kieltä, niin kuulet miten monet kukkain kaltaiset ihmiset nauttivat aamiaiseksensa vain kyyneleitä, heidän pikku ystävänsä tapettiin yöllä.

Aamuauringon noustessa linnut huomasivat, että aamuruskon säteiden välissä kiilsi kastehelmisiä kyyneleitä. Tunsivat, että murhaaja oli yön pimeydessä käynyt. Kätkenyt heidän rakkaan pikkuystävänsä, pahat työnsä peittääkseen, takapihan nurkkaukseen. Mutta luonnoniaki on puhdas ja kaunis — kostava! Nurkkauksessa kasvoi aamulla kaunis tulipunainen ruusu. Rääkätty lintu ilmestyi puun oksalle, viereen säteilevin höyhenin ja kirkkain silmin, murhaajain sielua piinaten virittivät kaikki pikku linnut ystävänsä haudan ympärille laulun. Aamuauringon väräjävässä kyynelkimalluksessa he lauloivat surullisen, ilmeellisen ihmisen kielellä, sointuvan sävelen. Murhaajain sydäntä, aivostoa repi tuo kuoro.

Arvatkaahan, lapsukaiset, mikä oli tuo aamulaulu?

He kysymällä kysyivät: missä on ihmisen, luonnonlapsen ihmisyystunne? He surullisina itkivät seuraavassa säkeessä omaa saamattomuuttaan. Miksi me nukahdimme, miksi emme yksimielisesti valveilla ollen hyökänneet häkkiin ja vapauttaneet hänen, rääkättyä, rakasta ystävämme?

Linnut itkivät vielä hetken, kastaen kyyneleillään aamu ruskossa syntynyttä ruusua. Sitten he yksimielisesti kohottivat päänsä idän aurinkoa kohti, laulaen loppusäkeen: Ystävämme! Luonnon oli olemasi; omat oli työsi. Pyövelit, voimakkaampina sun kuoloon työnsi. Ole ylpeä, kuin me, kuolostasi. Kiduttamalla vanhenit, aatteesi nuorentausi. Monet murhaajais kättä nuolla voi. Monelle kuoltuasi herätys soi. Anna anteeksi meille, apua annamme heille. Voima maailman määrää, yhteistunne lait säätää.

Rauha G—lm.

Naisten osasto

Selostus Työläisnaisten Liiton toiminnasta

yhdeksännessä piirissä, huhtiti-, touko- ja kesäkuun ajalta

Toimintamme kuluneina kesäkuukausina ei ole ollut kiitettävää, vaan silti se on ollut hiljaista eteenpäin menoa. Todisteena siitä on eri paikkakunnilta saapuneet toimintaselostukset. Niitä olemme saaneet kaikkiaan seitsemältä eri paikkakunnalta, nim. Vancouver, Sointula, Websters Corner, Ladysmith, Cob Tree, Chase River ja Blairmore.

Piirimme Työläisnaisten Liiton jäsenmäärä on nykyään 154. Vancouverin osasto on tällä ajalla pitänyt 6 kokousta. Osanotto kokouksiin on vaihdellut 15—28 jäseneen. Jäsenluku osastossamme on 40. Jäsenet edelleenkin suorittavat 10 c. kuukausimaksun.

Olemme tulleet siihen tulokseen kokouksissa käynnin suhteen, että eri paikkakunnille sopii erilaiset menettelytavat. Esim. Vancouverissa, jossa on kaikenlaisia meno- ja huvipaikkoja, vaaditaan jäseniltä erikoista toveruutta, ystävällistä ja avomielistä suhdetta osaston keskuudessa. Sitä vastoin Sointulan osasto voi asemansa vuoksi käyttää ankarampaakin menettelytapaa. Tietysti meiltä kaikilta vaaditaan johdonmukaisuutta, että voisimme menestyä alottamassamme yhteistyössä. Kasvattaen ja neuvoen toinen toistamme, on pyrittävä eteenpäin, suoraan päämäärää kohti.

Kokouksemme ovat hiljalleen kasvaneet ja kehittyneet asiallisemmiksi. Ohjelmakokouksia emme ole kesällä pitäneet. Osuustoimintaviikon muistimme, vaan merenranta, kauniit puistot ja siellä kahvikekkerit, estivät sen järjestämisen. Syyskuulla aiomme viettää valistusviikkoa ja sitä varten jo valmistelemme. Toukokuulla oli neuvottelukokous jossa teimme päätöksiä toimintaammekin nähden.

Saccon ja Vanzettin teloitusta vastaan olemme lähettäneet protestin, vaatien syyttömästi tuomittujen toveriemme vapauttamista.

Labor Partyn jäseneksi olemme liittyneet. Valitsimme edustajan, joka kerran kuukaudessa selostaa meille Labor Partyn toimintaa. Viime kokouksessa edustaja Aune Väkevä esitti selostuksen, jossa tärkeintä oli B. C. maakuntavaaleihin ehdokkaitten valinta. Hyväksyimme kommunistipuolueen valitsemat ehdokkaat koska emme voineet asettaa omia ehdokkaita.

Labor Partyn säännöt luettiin ja kokous lausui toivomuksen, että ne suomennettuna asetetaan kokoushuoneen seinälle, että voidaan tutustua niihin. Olemme aikeessa perustaa paikanvälitystoimiston palvelijattarille ja työssä käyville naisille. Saatuamme asiasta selvän ryhdymme käytännöllisiin toimenpiteisiin.

Raittiusasiaa edistääksemme pyysimme S. J:n osastoa asettamaan haalin ovelle tai seinälle ilmoitus, joka kuuluisi: Päihtyneille ei myydä pääsylippua mihinkään työväenjärjestön iltamaan ja väkijuomien käyttö haalissa kielletty.

Women Workeria tilaamme 10 kappaletta ja annamme jäsenille ilmaiseksi.

Nyrkkilehteä "Naisen ääni" toimitamme keskuudessamme.

Kesäaikana on ollut meillä yksi illanvietto, sekä lasten kesäjuhlat, jotka onnistuivat kohtalaisesti sisältönsä ja kannatuksensa puolesta.

Kesäkämpälle avustimme yhden oppilaan, sekä rahallisesti avustimme 30:llä dollarilla piirin kesäkämppäystä.

Rahallinen asemamme on tilikertomuksen mukaan seuraava:

Tulot:

Tammikuulla	$5.80
Helmikuulla	60.80
Maaliskuulla	43.46
Huhtikuulla	1.50
Toukokuulla	84.59
Kesäkuulla	1.90
Yhteensä	$198.05

Menot:

Tammikuulla	3.00
Helmikuulla	10.00
Maaliskuulla	1.75
Huhtikuulla	4.49
Toukokuulla	115.13
Kesäkuulla	21.46
Yhteensä	$155.83
Puhdas jäännös	42.22
Summa	$198.05

Tilit tarkastettu ja huomattu laskujen kanssa yhtäpitäviksi.

Vancouver, B. C., 27 pv. heinäk. 1927.

Hilda Wilkman. Wappu Järvi.
(Osaston tilintarkastajat.)

Sointulan osaston toiminta edelleenkin on innokasta ja jäsenet toimintahaluisia; jäseniä 42.

Kokouksiin osanotto vaihtelee 16—28:n jäseneen. Kokoukset on asiallisia. Kolmen kuukauden ajalla on ollut kaksi työkokousta ja ohjelmakokousta. Nyrkkilehti "Yritys" ilmestyy joka iltamatilaisuudessa. Seinälehtien toimittajat valitaan joka kolmas kuukausi niinkuin kaikki muutkin virkailijat, paitsi ravintolakomiteaa, johon valitaan joka toinen kuukausi kuusi naista kerrallaan. Vaihdon toimittaa ja huolehtii naisjaosto, sekä ilmoittaa milloin kunkin on astuttava toimeensa. Kirjeenvaihtajat Vapaudelle ja Toveritarelle on myöskin valittu.

Kaksi illanviettoa varojen kartuttamiseksi toimitettu. Niissä on esitetty näytelmät: "Lumimyrsky" ja "Kellojen soidessa". Agitatsiooni rahastoon ovat luovuttaneet varoja $50 S. Kannastolle ja $60 kesäkämpälle lähetettävälle oppilaalle. Nuoremmille lapsille tilataan lehtiä vapaasti. Varoja ei säästetä, milloin on kysymys agitatsionista lasten ja nuorten hyväksi; puoluetehtäviin ollaan innostuneita.

Sointulaan perustettiin haaraosasto nimeltä "Kaleva", toukok. 24 p. Osastossa on 9 jäsentä. Kokoukset, joka toinen torstai ja toiminnassa on puhujaseura, jossa harjoitellaan ohjelmaa eri tilaisuuksia varten.

Websters Cornerissa osasto on edistynyt nopeasti. Jäseniä siinä on 23. Kokouksissa käynti on kiitettävän runsas. Työkokouksia on pidetty 4 ja yksi ohjelmakokous.

Seinälehti toimitetaan joka iltamatilaisuuteen. Naiset toimivat kirjeenvaihtajina Vapaudelle ja Toveritarelle. Yleensä ottavat miestoverinsa kanssa rinnan puoluetehtäviin osaa.

Ladysmith ja Cob Tree toimivat yhdessä. Yhteinen jäsenmäärä on 21. Kokoukset on vilkkaita, kestävät aina puoleen yöhön. Nyrkkilehteä toimitetaan, josta joskus on ollut kirjotuksia Toveritaressakin. Ladysmithin osaston aloitteesta toimittiin hyvin onnistuneet kesäjuhlat, kesäk. 19 p., Brenttonin lahdessa. Ohjelman niissä juhlissa suorittivat Ladysmithin, Cob Treen sekä Chase Riverin naistoverit. Yhteisistä kesäjuhlien tuloista ryhmä 2:sen jäsenet luovuttivat 15 dollaria kesäkämppäysrahastoon piirissämme. Toiminta on ollut yhtämittaista ilman kesälomaa.

Chase Riverin osastossa on jäseniä 8. Kokoukset on säännöllisesti, joka toinen torstai. Ensin on keskusteltavana juoksevat asiat; toiseksi kasvatuksellinen puoli. Englanninkieltä opiskellaan, luetaan kommunismin aapista ja keskustellaan sekä harjoitellaan kertomuksien lukua, lausuntoa j.n.e.

Kolmannen ryhmän,) Salmon Armin ympäristö, on lähettänyt vain yhden toimintakertomuksen, vaikka siellä pitäisi olla toiminnassa useampia liittomme osastoja.

Blairmoresta, Alta., on saapunut selostus toiminnasta, jonka sihteeristö mielihyvällä vastaanotti.

Paikkakunnalla on vain pieni suomalainen asutus. Jäseniä osastossa on 11. Virkailijat valitaan vuorotellen, joten jokaisella on tilaisuus tutustua tehtäviin. 9:nnen piirin T. N. Liiton neuvottelukokouksen pöytäkirjaa pitävät ohjeenaan mikäli se heille sopii. Women Workerin asiamies toimii ja myyjäisetkin on pidetty sen hyväksi. Jäsenet pitävät velvollisuutenaan toimia tehtävissään kiitettävän hyvin.

Kun sisäinen toiminta on eheää ja toverillista, kaikki yhtenä yhteisen asian puolesta, niin silloin onnistutaan tehtävissä. Mutta kaikilta vaaditaan onnistuaksemme itsekkäisyydestä vapaata uhrautuvaista toimintaa, unohtaen omat yksilölliset pyyteet.

9:nnen piirin Työläisnaisten Liiton sihteeristö,

k:tta L. Myrtle.

HUONO RUOKAHALU JA ELINVOIMAN MENETTÄMINEN

Useat ihmiset ovat heikkoja ja hermostuneita, kärtyisiä, tylsiä ja kyvyttömiä johtuen huonosta verestä, huonosta ruansulatuksesta, jotka ovat seuraus säännöttömistä tunneista ja liiallisesta elinvoiman pikajunan nopeudella kuluttamisesta. Tuhannet jotka ovat tässä kunnossa, ovat löytäneet suurenmoista henkistä ja ruumiillista huojennusta Nuga-Tonesta, sen ihmeellisestä terveyttä, tarmoa ja elinvoimaa rakentavasta ominaisuudesta.

Nuga-Tone'a suositellaan erikoisesti huonoon ruokahaluun, ruuansulatukseen, vatsan turvotukseen tai kaasuun, umpitautiin, päänsärkyyn, huimaukseen, närästykseen, päänsyrkyyn, sappiräiriöihin, heikoille munuaisille, vesirakko kipuihin, väsyneeseen haluttomuuden tunteeseen aamuisin, yleiseen ruumiilliseen heikkouteen, painon menetykseen, pahahajuiseen hengitykseen, limaiselle kielelle, rappeutuneille jalommille elimille ja yleisen kyvyttömyyteen. Nuga-Tone taataan teitä auttavaksi. Koettakaa sitä 20 päivää ja ellette ole täysin tyytyväiset tuloksiin, palauttakaa loppu sinne mistä olette sitä ostanut ja saatte rahanne takaisin. Ostakaa pullo tänään mistä hyvänsä apteekista ja olkaa varma ett saatte Nuga-Tone'a, sijaisaineet ovat arvottomia.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

ROUYN OSUUSRUOKALA
Tarjoaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB (K)
Horne Ave. — Box 455 — Rouyn, Quebec

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Vapauden kirjakaupasta on saatavana seuraavat kirjat:

Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Apinain kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .55
Alaskan Tyttö, romani, kirj. Jack London, nid. .25
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne 1.25
Attila, historiallinen romaani, kirj. Dahn, sid. .80
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London nid. 1.00
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen .60
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. 2.00
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. $5.50
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .50
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. 1.50
Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid. .40
Children of the Revolution, kirj. Anna Louise Strong, nid. .50
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. 1.50
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. 1.25
Erämaa kutsuu, kirj. Jack London, sid. .75
Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Englantia aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. 1.75
Englandilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. 2.50
Egerin Tähdet, historial. suurromani Unkarista, kirj. G. Gardonyi, sid. 1.75
Erämaan taistelu, historiallinen romani, kirj. Santeri Ivalo, nid. 1.25
Erämaan nuijamiehet, historial. romani, kirj. Santeri Ivalo, nid. 1.00
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid. 2.00
Historiallisia rakkauskirjeitä, koonnut Jalmari Finne, sid. 1.25
Huilunsoittajan katu, rakkausromani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. .75
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. 1.40
Humoristinen laulukirja, se viimeinen painos .45
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid. .75
Flanderin Leijona, hist. romani muinais Belkiasta, kirj. H. Conscience, nid. .75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid. .40
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid. 1.25
Ikuisen päivän maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid. .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. 2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ihmisen Anatomia, kirj. Yrjö Kajava, sid. 2.00
Ilmojen halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 1.50
Ihmissyöjäin Saarilla, kirj. Jack London, sid. 1.00
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid. .40
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, suomalaisten tyttöjen seikkailuja New Yorkissa, kirj. Elsa Soini, nid. 1.00
Jenkkejä Maailmalla, humorikertomuksia, kirj. Mark Twain, nid. 1.25
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25
Jack London, elämänkertamuistelma, kirj. Helmi Krohn, nid. .75
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. 3.75
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. 1.00
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. 1.25
Kairosta Niilin latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. .90
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. .75
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. 1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. 6.00
Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid. .30
Kirja Naisille, kirj. Mrs. E. B. Duffy, nid. .60
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. [illegible]
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. [illegible]
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. .50
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivjainen, nid. .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero 1.50
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. 2.00
Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. Alexander Dumas, 3 osaa, nid. 1.00
Kyläraittien kuningas, satakuntalainen kertomus, rentoa rakkautta, kirj. Kaarlo Halme, sid. 1.50
Ken teistä on synnitön, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .75
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. 1.25
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid. 1.00
Kurkien keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukertomuksia, kirj. B. Berg, nid. 1.75
Kultainen paula, kirj. James O. Curwood, nid. .65
Kun Ruusu Puhkea, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. .40
Kaunis Ambrosine, miellyttävä rakkausromani, kirj. Elinor Glyn, nid. .40
Kuuntaakso, romani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuolleiden laivojen saari, salaperäinen romani, kirj. C. Marriott, nid. .40
Leonora, mieno romani, kirj. Arnold Bennett, nid. .40
Laulu Tulipunaisesta Kukasta, (Kuvattu), kirj. J. Linnankoski, sid. 2.75
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. Johannes Linnankoski, sid. 1.40
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid .75
Lumikenttien tytär, seikkailurom. Alaskasta, kirj. Jack London, sid. 1.25
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. Nuottipainos .35
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. .85
Lisoletten avioliitto, ylevä rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna .40
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz .35
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .25
Luolatyttö, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Lynne Courtin salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid. .50
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Maailman kaunein nainen, seikkailuromani, kirj. Simo Penttilä, sid. .85
Mina etsin vaimoa, romani, kirj. Alfredo Panzini, nid. .40
Metzin Tyttö, kertomaromani, kirj. Maurize Barres, nid. .75
Marsin prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky, .75
Meren urhoja, merimiesromaani, kirj. R. Kipling, sid. .75
Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.75
Mansaaren Tyttö, romani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. .50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. .50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sotaaikana, kirj. Felix von Luckner, sid. 1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, nid. .90
Meren Urhoja, kirj. R. Kipling, sid. .75
Myladyn poika, kirj. Alexander Dumas, 3 osaa, sid. 2.75
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämöille, kirj. Juurioja, nid. .75
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. 1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. 1.50
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. .70
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, erikoisen miellyttävä, kirj. Hilda Valtonen, nid. 1.00
Naisvoimistelu 1, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Naisvoimistelu 11, kirj. Elli Björksten, nid. 1.85
Pariisin salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. 3.25
Pelastusrengas, rakkausromani, kirj. Leo Leipziger, nid. .40
Primitiivinen eli perusvoimistelu, kirj. Kaarina Kari, sid. 1.00
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtien Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. .25
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. .50
Pieni Tietosanakirja, sid. 6.00
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .25
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. .50
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Polttomoottorit, kirj. Väinö V. Airas, sid. 1.25
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Härdh, nid. 1.85
Rannerengas, kirj. David Potter, nid. .40
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen 1.25
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
7,000 Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid. 1.25
Salaperäinen asiapaperi, kirj. Christian Haugen, nid. .40
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. .75
Silkkilaiva, romani, kirj. Elenius, nid. .75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .40
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. 2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. .75
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. 1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. .75
Suloisen järjettömyyden kaupunki, erittäin hieno rakkausromani, kirj. E. Temple Thurston, sid. 1.50
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. 1.25
Seurustelun taito, kirj. Bagheera, nid. .75
Sireenien Alla, romani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.25
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. 1.00
Sibyllan Salaisuudet, korttikonsteja, kirj. Sven Linde, sid. .75
Suomen Juhan Humoristisia Lauluja, 1:nen vihko .15
Suomen Juhan Humoristisia Lauluja, 2:nen vihko .15
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid. .25
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid. .25
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid. .65
Tarzanin paluu, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzanin pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzanin poika, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja Oparin aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja valkoinen nainen, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Thuvia, Marsin neito, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vaatekansissa 80.00
Tulenliekki, seikkailu ja rakkausromani, kirj. L. J. Vance, nid. .40
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, ym., sid. 1.25
Terveyteen itsesuggestionin avulla, kirj. Harry Brooks, nid. .50
Tuhat sanaa Englandia, mainio oppikirja, nid. 1.50
Tuhlaajapoika, romani, kirj. Hall Caine, sid. 1.30
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. .40
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. .75
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. .85
Urkkija, kirj. Upton Sinclair, nid. .75
Uutisasukkaat Kanadassa, kirj. kapteeni Marryat, sid. .75
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid. .35
Voimistelun teoria, kirj. Viktor Heikel, nid. 1.00
Valaveljet, romani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid. 1.50
Vaimo jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. 1.00
Välskärin kertomuksia, kirj. Sakari Topelius 4.00
Värmlannin matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. 1.00
Vierasta ja omaa kieltä viertysten, engl.-kielen oppikirja
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, nid. 1.00
Väkevä Billy, kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kj. Y. Hirn, nid. 1.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. 1.50
Webster's College, Home and Office Dictionary, Engl. kielellä, sid. 1.75
Yksin maailmalla, kaunis romani, kirj. Mabell Barnes Graundy, sid. 1.50
Ylös Helvetistä, romani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid. 1.75
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid. 3.00
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. .50
Yllätys Tunturiradalla, Salapolisiromaani, kirj. Stein Riverton, nid. .40
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid. .25
Yhdistysopas naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid. .75

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoinkuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

Vapauden Kirjakauppa, Box 69, Sudbury, Ont.

Hyvä puku

on ehdottomasti hyvä ja sen saatte meiltä. Pitkäaikainen kokemus. Sopivaisuus ja halvat hinnat antaa meille tilaisuuden tyydyttää kannattajajoukkoamme.

W. Sahl & L. Kunnas
FIRST CLASS TAILOR
281 Bay St.
Port Arthur, Ontario.

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY
—Valmistaa—
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. —— Box 1306. —— TIMMINS, ONTARIO.

LAUTATALOLLA

on monta etua, ei vain se, että on halvempi. Koristamisessa on laaja vara valikoida; rakenteellisia muutoksia voi tehdä helposti, ja lautatalossa on jotain semmoista, joka tekee sen niin kodikaan näköiseksi. Antakaa meidän täyttää teidän puutavaratarpeet. Meidän Mr. Harju mielellään näyttää varastoamme.

The Milton Francis Lumber Co.
— Puhelin 1901—999 —

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Putkitustyö on aina välttämätöntä
ja tarvitaan joka kodissa. Teettäkää työnne nyt ja nauttikaa sen tuloksia. Soittakaa Roches, 13 Duncan Ave., niin saatte hyvän ja kohtuullisen palveluksen.
ROCHES
13 Duncan Ave. Kirkland Lake, Ont.

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ
Kirkland Laken Suomalaisessa Palloruumassa
Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.
J. OKSANEN.

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

Mitchell Hardware & Supplies
KIRKLAND LAKE, ONT.
Kun rakennatte niin tulkaa katsomaan meidän
Barretts Slate Surface kattoa
KATTO JA SEINÄ PAPERIA
Nauloja sekä rakentajan tarpeita
Brandram Hendersons taattuja maaleja.
(K)

PALLOHAALI JA PARTURIN LIIKE
Uusi ajanmukainen pallohaali ja parturiliike avattu yleisön käytettäväksi Kirkland Laken uuden poikatalon vieressä.
Tupakkaa ja makeisia saatavana. Toivomme saavamme yleisön kannatuksen. Toveruudella
ELMA ja TOIVO KANERVA, Box 385, Kirkland Lake, Ontario.

Kirkland Laken Suomalainen Leipuriliike
valmistaa ajanmukaista ruoka- ja kahvileipää. Ulkolähetyksiä toimitetaan.
A. Tamminen ja M. Raitanen,
P. O. Box 229 Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Auki keskiviikkoisin kello 2—10 illalla ja lauantaisin kello 1—12 yöllä. Sunnuntai aamusin puoli 4—7.
R. LINDFORS, Kirkland Lake, Ontario.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

SUOMESTA

Suomen metallimiehet vahvistavat taisteluasemaansa

Järjestymättömille päätetty maksaa avustusta — Alempia avustusmääriä järjestyneille koroitettu — Työnantajat koettavat ostaa työläisten luottamushenkilöitä.

Kuten tunnettua, on metallisulku edelleen kuolleessa pisteessä. Työnantajain jatkuva härkäpäinen menettely työväen elintason polkemisessa mahdollisimman alas, jonka he luulevat saavuttavansa parhaiten koettamalla murtaa metallimiesten joukkotahdon, on johtanut rettelön selvittämisen mahdollisuuden umpikujaan. Sen he ovat kuitenkin tehneet enemmän omaksi kun työntekijäin vahingoksi. Sillä metallityöntekijäin rintama on pysynyt edelleen lujana. Vieläpä se päivä päivältä yhä vain vahvistuu. Äskeinen metallityöntekijäin liittotoimikunnan päätös sulkuun joutuneiden avustamisesta todistaa sitä parhaiten. Mainitussa kokouksessa nimittäin tehtiin se onnistunut päätös, että sulkuun joutuneille järjestymättömillekin työläisille maksetaan tästälähtien avustusta saman verran kuin alle vuoden järjestöihin kuuluneillekin. Tämä kuitenkin ehdolla, että he eivät ole tehneet mitään sellaista, joka olisi katsottava toiminnaksi työväenliikettä vastaan. Samoin on entisestään alempia järjestyneiden työläisten avustusmääriä koroitettu.

Kuten edellisestä huomaa, on metallityöntekijäin asema vain entisestään vahvistunut sikäli, että heidän taisteluavustuksensa joutuu yhä enemmän vankemmalle pohjalle, mutta työnantajain asemesta ei voi sanoa samaa.

Ohrana työnantajain asioilla ja ostelemassa järjestyneitä työläisiä

On kerrottu, että metallityöläisiä vastaan taisteleva puoli käyttää myöskin ohranaa apunaan voidakseen paremmin murtaa edellisten taistelutahdon. On nimittäin tapahtunut siten, että työväen luottamustoimissa olevia ja metalliliittotoimikuntaan kuuluvia eri henkilöitä on koetettu ostaa! Niinpä oli jo noin neljä viikkoa sitten tullut erään liittotoimikunnan jäsenen luokse eräs, niin sanottua arpinaama-ohranaa, muistuttava henkilö tahtoen tietää metallityöntekijäin liittotoimikunnan päätöksiä, sanoen olevansa metallityönantajaliiton palveluksessa, tarjoten samalla 3,000 markkaa kuukausittaiseksi palkkioksi. Tietysti ei tämä musta olio onnistunut likaisessa tehtävässään. Mutta mainittu "asiamies" ei uskonut vielä joka tien olevan tukossa ja niinpä oli hän jonkun ajan kuluttua käynyt erään toisen liittotoimikunnan jäsenen juttusille näytellen suuria rahojaan ja tarjoten 1,000 markan palkkiota jokaisesta liittotoimikunnan kokousselostuksesta. Mainittu henkilö sai tietysti täältä, samoin kuin edellisestä paikastakin, kieltävän vastauksen sekä kehoituksen mennä liiton toimitsijain puheille, jolle kokousten virallinen selostus kuuluu. Mainittu luikki ei ollut kuitenkaan kehoitusta noudattanut, vaan oli sanonut, että he ovat siksi tunnettuja henkilöitä, jotta eivät ole ostettavissa.

Ylläoleva on parhain todistus työnantajain hermostuneisuudesta ja taistelun menetyksen pelosta. Jos taas mainittu henkilö kulki ohranana (tai oli vähän kumpaakin), niin joutuu ylin ohranatoimienvalvoja, ministeri O. Puro, varsinkin työläisten silmissä enemmänkin kuin omituiseen valoon.

Työläiset Canadassa, avustakaa Suomen metallimiehiä taistelussaan elinehtojensa puolesta!

KAAMEA LOPPU

Muutama aika takaperin löydettiin Raahessa Huotarin talon navetan vinniltä 70-vuotias vanhus Juho Poutala kuolleena. Hän oli kesän aikana useasti viettänyt öitään mainitulla vinnillä ja oli kaksi viikkoa sitten lähtenyt heinätöihin, jolla matkalla hänen vieläkin luultiin olevan, kunnes hänet sattumalta löydettiin kuolleena mainitusta paikasta.

Ruumis oli jo pitkällisessä mätänemistilassa ja ei siinä tavattu minkäänlaisia väkivallan merkkejä. Poutala oli kotoisin Pyhäjoen pitäjän Liminganojan kylästä.

MURHAAJAMAAN SOTALAIVAT VIERAILLEET HELSINGISSÄ

Helsingin satamaan saapui t.k. 13 pnä kaksi Yhdysvaltain laivastoon kuuluvaa sotalaivaa, nimittäin hävittäjät "Whipple" ja "Barker". Laivat viipyivät Helsingissä 19 päivään saakka.

T.k. lopulla saapuu Helsinkiin myöskin kolme englantilaista vesitasoa vierailulle.

Sacco ja Vanzetti-kokoukset

Vastalausekokouksia Saccon ja Vanzettin kuolemantuomiota vastaan on pidetty eri puolilla maata ja on niissä ollut harvinaisen runsas osanotto, ollen pienimmissäkin paikoin tuhansia osanottajia.

Lukuisia pidätyksiä Helsingissä

Poliisiratsian tuloksena pidätetty yli 300 henkilöä

Poliisin toimesta on ryhdytty eri näisiin toimenpiteisiin mellastusten y.m. ilkivaltaisuuksien lopettamiseksi pääkaupungissa. On ryhdytty käyttämään sellaista menettelytapaa, että yhden tai useamman kaupunginosan miehittäminen käy yhtäkkiä ja tavallista suuremmalla voimalla. Tätä varten on useiden poliisimiesten vapaa-aikoja järjestelty siten, että poliisilla oli t.k. 6 p. lauantainakin käytettävissään tavallista enemmän väkeä. Paitsi kulkuvartioita jalan oli liikkeellä myöskin lukuisia moottoripyörä- ja eräitä autopatrulleja. Virkapukuisten poliisien näkeminen lienee pitänyt suurimman joukon juopuneita aisoissa niin että he eivät ryhtyneet järjestämään minkäänlaisia tappeluja.

Poliisien yöllisen patrullitoiminnan tulos oli, että spriitä takavarikoitiin muutamia satoja litroja. Poliisiasemille pidätettiin kaikkiaan vähän yli 300 henkilöä, mutta niistä olivat useimmat humalaisia tai sellaisia, joilla oli hallussaan spriitä. Humalaisten lukumäärä oli aivan tavattoman suuri kokonaista 205, yksistään neljännellä poliisiasemalla nousi pidätettyjen lukumäärä 61. Poliisiputkat osottautuivat liian pieniksi tällaisten tapausten varalta.

Gävlessä on todettu paiseruttotapaus

Suomessa ryhdytään varovaisuustoimenpiteisiin

Tukholma. — Lääkintöhallitus ilmoittaa, että Gävlessä on todettu paiseruttotapaus. Ellei tapauksia ilmaannu itse kaupungissa, ei satamaa suljeta. — T.T.

*

Eräässä laivassa, joka äskettäin saapui Senegalista Gävlen satamaan Ruotsissa, huomattiin epäilyttäviä sairaustapauksia. Laiva eristettiin Feijanin karanteeniasemaan. Suomen lääkintöhallitukselle saapuneen sähkösanoman mukaan on sairaustapaukset nyttemmin todettu paiseruttoksi. Mikäli olemme saaneet tietää on Suomen lääkintöhallitus tämän johdosta päättänyt lähettää kirjelmän Suomen satamakaupunkien terveydenhoitolautakunnille ja kehoittaa niitä kiinnittämään erikoista huomiota ruton saastuttamilta seuduilta mahdollisesti saapuneissa laivoissa esiintyviin taudintapauksiin. — T.T.

KIRKKOHERRA JA MAALLINEN OIKEUS

Ruskealan kirkkoherra syytteeseen törkeästä ilmiannosta

Ruskealan seurakunnan kirkkoherra E. Liljeblad syytti Ruskealan käräjillä viime talvena naapuriansa, pientalollista Paavo Putkosta varkaudesta, joka olisi pitänyt tapahtua jonkin raja-aita jutun yhteydessä. Kihlakunnanoik. katsoi kuitenkin kanteen aiheettomaksi ja kumosi sen, sekä määräsi kantajan maksamaan Putkoselle kuluja 800 mk. Tästä päätöksestä valitti Liljeblad Viipurin hovioikeuteen, joka t.k. 1 pnä antamallaan päätöksellä on valituksen hylännyt ja pysyttänyt kihlakunnanoikeuden päätöksen voimassa.

Putkonen tulee vaatimaan kirkkoherra Liljebladille edesvastuuta törkeästä ilmiannosta.

TUOMARI TEHNYT VIRKAVIRHEITÄ

Vaasan hovioikeus on kesäk. 5 p:nä antamallaan päätöksellä pidättänyt Salon tuomiokunnan tuomarin Sahlströmin virasta, mutta tästä päätöksestä lienee tuomari Sahlström valittanut korkeimpaan oikeuteen. Pidätyksen syyksi ilmoitettiin että tuomari Sahlströmillä on tilillään paljon virkavirheitä ja laiminlyöntejä.

17,000 mustaaryssää Suomessa

Osa heistä haluaa palata kotiseudulleen

Suomessa on Neuvostoliitosta tulleita pakolaisia noin 17,000 henkeä, joista karjalaisia ja aunuksselaisia noin 5,000 ja inkeriläisiä 2,500. Huomattava osa on näistä sairaita ja vanhuksia, huoltajia vailla olevia lapsia sekä suurperheisiä, jotka eivät voi tulla toimeen ilman avustusta, jollaista onkin valtion varoista suoritettu 1,520 karjalaiselle ja 863 inkeriläiselle.

Koska useat puheenalaisista pakolaisista kuitenkin haluaisivat palata entisille kotipaikoilleen, on sisäasiainministeriö t. k. alussa lähettämässään kirjelmässä alistanut ulkoasiainministeriön harkittavaksi, eikö ministeriö katsoisi mahdolliseksi ryhtyä neuvotteluihin Sosialist. Neuvostotasavaltain Liiton hallituksen kanssa kyseessäolevien pakolaisten, tai ainakin osan heistä, palauttamisesi kotiseuduilleen.

Vanhan raatajan kohtalo

19 vuotta raadettuaan saa lähtöpassin ja 1,500 mk. korvausta palveluksestaan

Helsingissä, Vuorimiehenkatu 10 olevan Oy. Joukolan kylpylaitoksen yksityispuolella on ollut palveluksessa muuan kylvettäjä yhtämittaisesti 19 vuotta, ollen hänen talosta saamansa kuukausipalkka 40 mk. Äskettäin hän työstään eroitettiin työnvähyyden takia. Vuoden perästä olisi lain mukaan kylpylaitoksen tullut huolehtia hänen eläkkeestään. Siitä kai eroittaminen johtui. Erotessaan hän sai 1,500 mk. Se ei ole suuri summa, kun ottaa huomioon, että mainittu työläinen ei ole saanut ensinkään kesälomarahaa, vaikka työehtosopimuslain mukaan tulisi vuoden työssä olleelle antaa 7 päivän ja puolen vuoden työssä olleelle 4 päivän loma täydellä palkalla.

58,000 LITRAA SPRIITÄ TAKAVARIKOITU

Tullilaitokselta saapuneen tiedon mukaan takavarikoitiin väkijuomia koko maassa viime heinäkuun aikana seuraavat määrät (suluissa takavarikoitu määrä viime vuoden vastaavana aikana): spriitä 57,971 (45,272) litraa, viinaa 14 (28) pulloa, konjakkia 128 (479) pulloa, viskyä, rommia y.m. 120 (286) puloa, likööriä 58 (747) pulloa, samppanjaa 2 (67) pulloa ja erilaisia viinejä 92 (14) pulloa.

Lisäys viime vuoden heinäkuuhun tekee runsaasti yli 12,000 litraa, joka lienee suurimmaksi osaksi laskettava niitten onnistuneitten suurkaappausten ansioksi, joita viime heinäkuussa tehtiin, sillä usean kerran spriitä takavarikoitiin monia tuhansia litroja kerrallaan.

Valtiopetosjutut

T. k. 5 p:nä oli Viipurin hovioikeudessa esillä juttu talollista Juho Adam Paavonp. Hämäläistä ja talollisenp. Emil Simonp. Hämäläistä vastaan, joita kanneviskaalivirasto syytti valtiopetoksen valmisteluista ja valtion salaisuuksien ilmoittamisesta. — Syytetyt passitettiin lääninvankilaan, kunnes hovioikeus asian julkipanon jälkeen antaa asiasta päätöksen.

Samanlainen juttu myöskin Vaasan hovioikeuden käsiteltävänä

T. k. alkupäivinä oli Vaasan hovioikeudessa käsiteltävänä valtiopetoksen valmistelusta syytteessä olevan työm. Väinö Venäläisen ja työm. Matti Mäkisen juttu. Venäläinen oli vangittuna mutta jälkimäinen vapaalla jalalla. Miehiä syytettiin siitä, että olisivat toimineet maanpetoksellisissa aikeissa.

Oikeus asiaa harkittuaan ilmoitti antavansa päätöksensä tuonnempana ja passitti Venäläisen takaisin vankilaan. Mäkinen laskettiin edelleen vapaalle jalalle.

KUSTAA NYLUNDIN VALIMO TURUSSA LAKKOTILAAN

Kustaa Nylundin valimo ja mallitehdas Turussa on turkulaisten ehdotuksesta päätetty julistaa lakkotilaan senjohdosta, että mainitussa liikkeessä useista kehoituksista huolimatta ei ole lopetettu valmistamasta sulunalaisia töitä.

EDUSKUNTAAN ÄÄNESTYSKONE

Ruotsalaisen puhelinyhtiön L. M. Ericssonin rakennustoimisto on nyt saanut lopullisesti valmiiksi Suomen eduskunnan käytettäväksi tilatun automaattisen äänestyslaitteen, joka t.k. 25 p:nä on saapunut Helsinkiin.

— Vapauden muuttaminen 5-päiväiseksi on suuri askel Canadan suomalaisen työväenliikkeen historiassa.

Brittiläinen imperialismi Kiinassa

(Jatkoa 2:lle sivulle)

1900. Vuoden 1911 vallankumouksessa se jälleen ilmeni kapinallisena protestina. Kaikkein laajakantoisemman luonteen se kuitenkin sai vasta v. 1925—27, esiintyen massojen mielenosotuksena imperialismia vastaan. Kansallismielisten puoleensavetävänä voimalauseena oli: "Kiina kiinalaisille; eriarvoisuus ja etuoikeudet poistettava; Kiina asetettava oikeudettuun asemaansa kansojen keskuudessa."

3. — Neuvostoliiton vaikutusvalta kristallisoitui venäläis-japanilaisessa sopimuksessa, toukok. 31 p. 1924. Neuvostoliitto rohkaisi, neuvoi ja auttoi Kiinaa sen taistelussa itsenäisyyden puolesta. Erikoista huomiota kiinnitettiin Kiinan työläisten järjestämiseen. Oli syytä nähdä yleisaasialaisen blokin muodostuminen mahdolliseksi, blokin, joka olisi yhteisrintama imperialisteja vastaan. Neuvostoliiton edustajat selittivät: "Kiina kiinalaisille työlästen ja talonpoikain massoille; Kiina uusien yhteiskuntajärjestelmien ketjuun."

Imperialismin, nationalismin ja "sovietismin" nimiin keskittyvät liikkeet edustavat taistelua Kiinan kontrollista. Ensimäisen opiumisodan jälkeen imperialisteilla oli melko vapaa toimintaoikeus. Vuosien 1900—20 välillä ilmeni yhä vaikutusvaltaisempana, sen vaatimusten perustana kuitenkin ollen kiinalaisten liikemiesten tarpeitten tyydyttäminen. Vuoden 1920 jälkeen Kiinan työläiset ja talonpojat, järjestyen Sun Yat Sen'in kolmen periaatepykälän mukaisesti, Venäjän auttaessa ja rohkaistessa, ovat toimineet voimakkaasti saadakseen käsiinsä kontrollin oman kotimaansa yli.

Mitä imperialistit tulevat tekemään?

Imperialismi saapui Kiinaan aseistettuna taidolla valmistaa koneita, taloustieteen tietoisuudella ja sotakoneistolla, joka oli parempi kuin kiinalaiset osasivat kuvitellakaan. Imperialistit saapuivat erilaista kulttuuria edustavana. Jos Kiina olisi ollut pieni, helposti yhtenäistytettävä maa, kuten Japani, niin mahdollisesti Kiinastakin Japanin tavoin yhden tai kahden sukupolven aikana olisi kehittynyt uudenaikainen keisarivalta. Mutta Kiina ei ollut pieni, enempi kuin yhtenäinenkään maa. Siksi Kiinalle kävi toisin kuin Japanille, Intialle ja muille osille Aasiaa. Imperialistit jakoivat sen eristetyiksi alueiksi ja miespolvien ajat isännöivät siellä miten halusivat.

Kiinan vallankumouksen, v. 1911, jälkeisinä vuosina imperialistit, jotka jo olivat lyöneet leimansa Kiinaan, joutuivat ikäänkuin koetukselle. Jos imperialistit silloin olisivat osanneet oikein suhtautua vallitsevaan tilanteeseen, niin he mahdollisesti — Kiinan heikkouden ja hallituksen epäkeskittyneisyyden vuoksi — vielä olisivat saaneet säilyttää isännyysasemansa verrattain pitkäksikin aikaa, mutta imperialistit olivat kykenemättömiä oikein pelaamaan omia korttejaan. He olivat Kiinassa vain riistääkseen Kiinan työläisiä ja luonnonrikkauksia, muunlaisia menettelytapoja he eivät osanneet ottaa huomioon.

Japani asettui etukynteen valtaamalla Shantungin. Toiset vallat kulkivat samaa latua ja hyväksyivät valtauksen v. 1919 tehdyssä sopimuksessa. Sitten brittiläisten imperialistien asema kärjistyi, johtaen Shanghain joukkomurhaan ja Wahnsienin pommitukseen. Brittiläiset edelleen julistivat työläisten uniot laittomiksi Hongkongissa ja hajottivat kiinalaisten kokoukset. Brittiläinen poliisi vangitsi Kuomintangin toimivia jäseniä ja luovutti ne pohjois-Kiinan armeijan virkailijoille, telotettavaksi. Siten brittiläiset imperialistit olivat astuneet Kiinan taantumuksellisten ainesten johtoon.

Ylläolevassa on pääpiirteissään selostettu rooli, jota brittiläiset imperialistit ovat esittämässä Kiinassa. misen puolesta. Koko voimallaan ja puolueellisten sopimusten säilyttämisen puolesta. Koko voimlalaan ja kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla brittiläiset taistelevat Neuvostoliiton vaikutusvaltaa vastaan. Parhaansa mukaan he myöskin yrittävät estää työläisten ja talonpoikien järjestäytymistä. Britannialle on tärkeätä saada pitää johtavat vallanohjat käsissään Kiinassa — samojn kuin Intiassa — että brittiläisillä kauppiailla, tehtailijoilla, urakoitsijoilla ja pankkiireilla olisi vapaat kädet riistoon. Brittiläinen imperialismi — jota vissiin rajaan asti Japani ja Yhdysvallat tukevat — on Kiinan massojen suurin vihollinen viimeksimainittujen yrityksessä luoda järjestyneen työväenluokan kontrollin alaisena Vapaa Kiina.

(Suom. V. P—o.)

Englantia oppimaan

Canadassa liikkuessani olen tehnyt sen huomion, että suomalaiset yleensä ovat hyvin heikkoja niinsanotussa "maan kronikassa". Harvoin tapaa suomalaista, joka kykenee kunnollisesti puhumaan englantia, puhumattakaan lukemisesta ja kirjoittamisesta, mitkä olisivat hyvin tärkeitä seikkoja.

Mikä on sitten syynä, että olemme lyhyitä siitä? Kaiketi on suurin syy siinä, että suomen- ja englanninkieli on tykkänään eri kieliryhmiin kuuluvat ja ei niissä ole mitään yhtäläisyyttä. Ruotsalaiset ja yleensä germaanilaiset oppivat paljon helpommin englantia, sillä onhan niissä suuri yhtäläisyys kielen rakenteessa sekä sanavarastossa. Siispä usein tapaakin heidän joukossaan henkilöitä, jotka ovat lyhyessä ajassa oppineet ihmeteltävän nopeasti.

Oppiakseen puhumaan jotain vierasta kieltä, on huomioon otettava eräitä seikkoja; on harkittava ensin miten on opeteltava, ja mistä on opeteltava. Henkilö, joka ei ole selvillä näistä yllämainituista seikoista, väsyy piankin ja sanoo: — Se on vissoo, ei sitä opi."

Mutta ei pidä lannistua heti ensimäisestä, vastoinkäymisestä. Pitää miettiä jotain toista itseopiskelutapaa, jos huomaa entisen huonoksi ja sitkeiden yritysten jälkeen on varma voitto saavutettavissa ja päivä päivältä se alkaa käydä helpommaksi mitä pitemmälle opiskelussa pääsee.

Hauska ja kehittävä itse-opiskelutapa on tilata englanninkielinen sanomalehti, "The Worker" esimerkiksi. Silmäiltyään yli paperin, huomaat, että siinä on suurilla otsikoilla varustettuja kirjoituksia. Uteliaisuus herää, riennät sanakirjasi luo, sillä haluathan varmaan tietää mitä kertoo englanninkielinen veljeslehti maailman toilauksista. —

Saavuin Canadaan 4 vuotta sitten ja tietysti olin "greenhorn", niinkuin toisetkin, mutta tutustuttuani vähän "kontriin", huomasin, että vaikea on ihmisen yksin olla, apu täytyy hankkia ja apu täällä on juuri englanninkieli. Yritin opiskella ensin useammalla tavalla, mutta huomasin ne turhiksi, en paljoakaan edistynyt. Saapui sitten sanomalehtiasiamies, ja kuultuaan, että olin innokas opiskelija, kehoitti hän minua tilaamaan "The Worker"-lehden. Tein työtä käskettyä ja tilasin sen. Ja on se katkeamatta tullut jo 3 vuotta ja tällä ajalla olen oppinut lukemaan sen täydellisesti sekä kirjoitus- ja puhetaidon myös.

Olen siis päässyt vaikeimman asteen läpi hyvin helposti "The Worker"-lehden avulla ja nyt on mainittu lehti paras toverini, tilaan sen aina jos missä kuljenkin.

Tilaamalla englanninkielisen työväenlehden, teemme samalla myöskin palveluksen koko työväenluokalle, sillä tiedämmehän, että englanninkieliset veljeslehdet eivät ole kovinkaan hyvässä rahallisessa asemassa, joten tilaukset lehdille ovat tervetulleet. — E. M—i.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja lapaluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että moniki luulee itseään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.
Teiltä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pilleriä sisällisesti nautittavia, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

I. MANNISTÖ, RÄÄTÄLILIIKE, 63 Lorne St., postiosote: Box 123, Sudbury, Ont., suositellaan.

PORT ARTHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

OTAMME VASTAAN TEKOHAMpaiden korjausta ja vanhojen uudistamista, kotona ja postin kautta. J. J. Mackie Dental Laboratory & Dentist, 407 Marks St., Port Arthur, Ont.

KUORMA-AUTOLIIKE. — TEKEE kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Yrjö Seppälä. Puhelin 368 N. — 290 Bay St., Port Arthur, Ont. (K)

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. William Suvanne.

G. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 681 Simpson St. Puhelin 1185 S.

MONTREAL, QUE.

MARTTA VARTIAINEN OTTAA vastaan leningin ompelusta. Hyvä työ, kohtuhinnat. 4224 Wellington St., Verdun P.O., lähellä Galt Avenuea. (K)

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta. Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276 L. Box 113.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

TORONTO, ONT.

HIERONTAA JA TERVEYDENhoitokylpyjä kohtuullisella hinnalla. Elin Auvinen, 17 Wellesley St., Rest Home, tunnit 1—3. Puhelin Kings 2254. (K)

ASUNTO JA RUOKAA KOHTUhinnoilla Olivia Kauhanen, 47 Widmer St. K

SOO, ONT.

METSAMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont. (K)

Halutaan tietää

Missä on veljeni Arvid Lampsdet, kotoisin Jalasjärveltä Vaasan läänistä. Jos ei hän itse tätä satu huomata, niin asian tärkeyden vuoksi, jos joku hänestä jotain tietää, pyydän huomauttamaan hänelle tästä tai tällä osoitteella minulle:)101)
E. J. Jussila,
Box 911, Sudbury, Ont.

Missä olette Mrs. Ung, Mrs. Tom Majander, Otto Majander ja Porin Nestori, jotka kaikki olitte 1921—1922 Great Falls nimisessä paikassa Manitobassa. Jos huomaatte tämän, niin olkaa hyvät ja kirjoittakaa minulle. Asia on tärkeä. (103)
Gust Wills (Tupala),
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton (L. W. I. U. of Can) jäsenten yleinen kokous pidetään Liberty-haalin ravintolahuoneessa tänä iltana, alkaen kello puolikahdeksan. Kokouksessa tulee esille paljo tärkeitä asioita, joista on viipymättä keskusteltava ja päätettävä. joten liiton jokaisen paikkakunnalla olevan jäsenen toivotaan saapuvan.

John Johnson, Espanolasta, loukkaantui International Nickel-yhtiön Froodin kaivoksessa eilin puolenpäivän aikaan. Noin kahdeksan jalkaa pitkän, kahdeksan tuumaa leveän ja neljä tuumaa paksun parrun kerrotaan pudonneen hänen päälleen noin kahdenkymmenenviiden jalan korkeudelta, tehden hänen takaraivoonsa ison haavan ja saattaen hänet tajuttomaan tilaan, missä hänen sanottiin olleen vielä illallakin.

Yhtiön Copper Cliffissä olevasta sairaalasta, johon Johnson vietiin loukkaantumisensa jälkeen, vastattiin hänen tilansa suhteen tänä aamuna, tehtyyn tiedusteluun, että hän on täydellä tajullaan ja voi vähä paremmin.

Kisan pojat palasivat maanantai-iltana nelipäiväisiltä vierailumatkaltaan Timminsistä, Ont., jossa he ottivat osaa Ilon sunnuntaina suoritettuihin rata- ja kenttäurheilukilpailuihin. Heidän palaamisensa jälkeen ilmestyi Liberty-haalin seinälle komea kilpi, jonka Kisan joukkue numero yksi oli saanut vuodeksi Kisan haltuun voittamalla 1000 metrin viestinjuoksun ajalla 4 min. 4.3 sek. Viisiottelun jokaisessa yksityislajissa oli joku kisalaisista saanut ensimäisen sijan. Menomatkalla olivat heidän autonsa kumit tarjonneet heille paikkaamista siinä määrin, että he pääsivät perille vasta myöhään lauantaiiltana. Tästä oli johtunut, että he eivät ajan vähyyden takia voineet haluamassaan määrässä nauttia timminsiläisten toverien vieraanvaraisuudesta ja veljeillä kilpailuihin osallistuneitten pohjois-ontariolaisten urheilijain kanssa.

Ensi torstaina, 1 p:nä syyskuuta on Liberty-haalilla tavanmukaiset tanssit hyvällä soitolla.

Jokainen tanssia harrastava saapunee taasen tähänkin tanssitilaisuuteen, ilman pitemmittä puheitta.

Alkää unohtako S. J. Sudburyn osaston ja V.- ja U.-seura Kisan yhteisiä syysjuhlia ensi lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina.

Seuratkaa lähemmin ilmoituksesta tässä lehdessä.

Pääsylippuja etukäteen juhlaoperettiin myyvät: Sudburyssa Seppälä saunalla, Vilen poikatalolla ja Sevander Liberty-haalilla, Copper Cliffissä J. A. Seppälä ja Garson Minella Onni Mäkinen.

Nuorisokurssien päättäjäisjuhlista

C. kp. viidennen piirin ensimäiset, Beaver Lakella, Ont., pidetyt nuorisokurssit päätettiin onnistuneilla suurjuhlilla — Juhlassa kaksikymmentä eri ohjelmanumeroa, joista seitsemän puhetta — Juhla muodostui myöskin valtavan voimakkaaksi Sacco ja Vanzetti surujuhlaksi

Sunnuntaina, t.k. 28 päivän iltana vietettiin Beaver Lakella kommunistipuolueen viidennen piirin ensimäisten nuorisokurssien lopettajaisjuhlaa huoneen täyteisen vanhemman yleisön mielenkiinnolla seuratessa nuorien kurssilaisten reippaita esityksiä. Kellon lähestyessä yhdeksää, astui nuorisokurssilaistyttönen näyttämön etualalle, esittäen englannin ja suomen kielellä avauspuheenpitäjäksi tov. John Virran.

Puhuja ensin aluksi kosketeltuaan sattuvin sanoin vanhempain suhdetta kursseilla olleisiin lapsiin, sekä lasten tehtäviä kursseilla saamainsa opetusten täyttämisessä, viittasi siihen, ettei näillä kursseilla ole pyritty liian korkealle teoreettisiin kysymyksiin.

Sitten siirtyi puhuja toiseen asiaan, lausuen: Puhtaana Saccon ja Vanzettin surujuhlana emme voi tätä iltaa viettää, ennakolta valmistettujen kurssien päättäjäisjuhlien takia. Mutta siitä huolimatta, koska juhlamme ohjelmassa ei olekaan mitään sopimattoman kevyttä, on meidän ilmaistava syvin surumme noiden teloitetuiksi tulleiden työväen marttyyrien muistoksi, sekä lausuttava katkerin inhomme kapitalistisen yhteiskunnan verenjanoista järjestelmää vastaan.

Selvin piirtein tuotuaan esille murhaajien katalat tarkoitukset ja mainittuaan työväestön vielä liian leväperäiseksi jääneestä puolustuksesta, lopetti puhuja lausumalla, että vaikka meidän olisi painuttava takaisin kahleorjuuteen, niin meidän siitäkin huolimatta ei enään toisten ole sallittava näin tapahtua, vaan meidän on otettava oikeutemme vaikka korkeammastakin hinnasta.

Seurasi runo Kyllikki Kratzilta englnaninkielellä. Lausunta kokolailla onnistunutta. Viesti Purolan laulu, suomeksi, olisi saanut olla poissa näinkin vakavan juhlan ohjelmistosta. Teki vähän ikävän vaikutuksen kuulla rekilaulun tapainen esitys, häiriten se juhlien arvokasta vaikutusta. "Kuuletko?"-runon lausui U. Penttinen reippaasti ja hyvin. "Inga pien"-laulu Onerva Kinokselta, laulu valintaan kuin myöskin esitykseen nähden kerrassaan hyvä.

Kurssien johtajan Wm. Moriartyn, seitsemäntoista minuuttia kestävän puheen otti yleisö, ollen se harvinaisen selvä englanninkieliseksi puheeksi suomalaisen yleisön ymmärtää, innostuneesti vastaan. Miss Heikkilän puhe englanninkielellä olisi kai ollut muuten hyvä, mutta puhujan lakkaamaton kuminpureminen puhuessaan häiritsi esitystä sekä aineen käsittelyä. Ehdottomasti hyljättävä tapa. Saman puheen aikana oli myöskin sudburylaisten autonkuljettajain erikoiskokous eteisessä, tehden kiusallista häiriötä yleisölle sekä esiintyjällekin. Pikku Turpeisen englanninkielinen puhe oli, niin esiintymiseen kuin myöskin lausuntaan nähden verrattain hyvä, voipa sanoa parhaimmaksi kurssilaisten esityksistä puhenäytteissä.

Kun sitten tuli nähtyä englanninkielinen, koko lalila hyvin esitetty yksinäytöksinen näytöskappale, esitettiin puhumaan Canadan kommunistisen nuorisoliiton Sudburyn piirin sihteeri Martti Pohjansalo. Tov. Pohjansalo ollen myöskin kurssilainen, mutta näin nuorena saanut jo niinkin huomattavan ja vastuunalaisen tehtävän, odotimme häneltä jotain erikoista ja emme siinä pettyneetkään. Hänen puheensa oli todellakin asiallinen ja teknillisesti hyvin koottu. Esitykseen nähden on vielä toivomiseen varaa, mutta enempiaikaisen harjoittelun ja esiintymisen avulla voidaan hänestä toivoa, vieläpä lähitulevaisuudessa verrattain hyvää eturivin luokkataistelijaa. Suomeksi lausui hyvän runon Aili Aho. Lausunnasta huomasi harjoittelun jääneen liian heikoksi. Muuten Aili-tytöstä hyvällä harjoittelulla tulee ennenpitkää vielä hyvä lausuja.

Suomalainen yksinäytöksinen kappale "Äärimäinen koetus" esitettiin kokolailla vauhdikkaasti, saaden siitä yleisö selvän kuvan mikä palkka kuuluu työväenluokan pettureille. Seuraava M. Moriartyn (nuoremman) englanninkielinen puhe oli melko hyvä, mutta esiintymistä haittasi ilmeinen hermostuneisuus, muistuttaen se häkkiin suljetun eläimen edestakaista kävelyä. Aiheena porvarillisten nuorten kristillisien y.m. yhdistyksien ja työläisnuorten järjestöjen välien vertailu. Hermostuneisuuden pois jäätyä voi hänestä kehittyä hyväkin puhuja. Helmi Luoman runo valintansa puolesta hyvä, mutta lausunta heikkoa. Lisi Syrjälän englanninkielinen puhe oli esiintymiseltään vapaa ja lausunnassa harvinaisen selvä sekä asiallinen. Lisi näyttää omaavan semmoiset puhujan taipumukset, että hänen kannattaa jatkaa puheharjoitteluansa, sillä meillä on puute etenkin naispuhujista, joka Lisistä tulee hyvä saatuansa tietomäärää puheainehistokseen. "Murroskaudessa"-runo esitettiin (kollektiivisesti) joukkolausuntana. Tämä esittämistapa on näissä oloissa uutta, ehkenpä enskertainen näillä ympäristöillä ja siksipä siinä huomasikin paljon korjaamisen varaa. Tätä esittämismuotoa vain pitäisi enemmän ottaa käytäntöön, sillä se on parhaimpia muotoja saada, etenkin runomittaisen lausunnon tulkinta kuulijoille täysin ymmärrettäväksi. Varsinkin nuorison on monestakin syystä kiinnitettävä huomiotansa enemmän tähän esittämismuotoon. M. Moriartyn soitto sai yleisön haltioihinsa. Lausuja kuvaelmassa "Järjestelmän uhri" oli kuitenkin parhain lausuja illan esiintyjistä. Toinen kuvaelma "Vasara ja sirppi", kerrassaan hyvin esitettynä ja kokoonpantuna, lopetti nämä kaikin puolin onnistuneet kurssien päättäjäisjuhlat.

Juhlista jääpä vaikutus olisi ollut ehjä ja täydellinen ilman ohjelman loputtua päihtyneiden ja heihin liittyvien kevytmielisten esittämää jälkinäytöstä, minkä he saivat aikaan vaatiessaan tanssia, vaikka kello oli jo puoliyksi ja tilaisuus oli omistettu puolittain surujuhlaksi. Tämän jälkinäytöksen pääjohtajana näytti esiintyvän eräs sudburylaisen v.- ja u.-seura Kisan jäsen.

Kurssilaisille ja kurssien opettajille pyydämme täten lausua läsnäolleen huoneen täyteisen yleisön kanssa yhteisesti, vilpittömän tunnustuksemme uhrautuvaisesta työstänne.

Jatkukoon kursseilla saamanne opetuksen mukainen työskentely luokkataistelumme edistämiseksi.

Mukana ollut.

REGENT
Aina parhain

TORSTAINA, PERJANTAINA, LAUANTAINA
Syyskuun 1—2—3

Suurin palo melodraama mitä on tehty

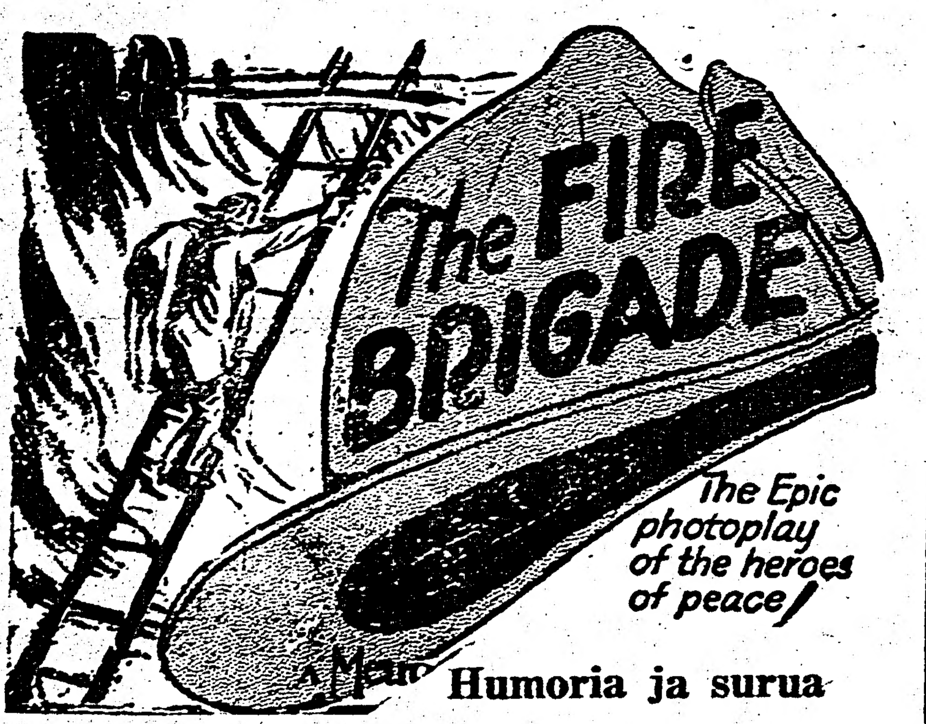

Humoria ja surua

Palovaunut kalskahtaa. — Palotorvi kirkuu, huudetaan "tulipalo, tulipalo!"

Ei mikään muu anna niin suurta jännitystä ja mielenkiihtoa.

Yksi henkeä pidättävä kohtaus seuraa toista ja kaiken seassa on kaunis rakkaustarina.

Regentin huvikuva | Regentin kuuluisa orkesteri

Päiväkuvat 10c—25c Illalla 25c—50c

Oppikaa hyvään tapaan käydä Regentissa

MAANANTAINA JA TIISTAINA seuraavalla viikolla
"THE FLAG LIEUTENANT"
Suuri Englannissa tehty kuva.

Port Arthurin syysnäytäntökauden
juhlanäytäntö
"Iltatuulen Morsian"
5 näyt. yhteiskunnallinen murhenäytelmä.

Jokainen katsomaan tätä harvinaista näytelmää.
Sisäänpääsyliput 45c ovella ja 35c etukäteen.
Pt. Arthurin S. J. Osaston Näytelmäkomitea.

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Box 297. Kirkland Lake, Ont.

Emännöitsijä halutaan

Creighton Minen suomalaiselle poikatalo clubille.

Suositukset jos niitä on ja palkkavaatimus tulee seurata hakemusta. Hakuaika loppuu syysk. 8 p. 1927. Toimeen on tultava kutsun saatua. Toimesta erottaessa noudatetaan 14 p. ylössanomisaikaa molemminpuolin. (103)

Suom. Poikatalon Johtokunta,
Box 91, Creighton Mine, Ont.

Huomatkaa!

Ne henkilöt, jotka tietävät olevansa viimetalvista asunto- ja ruokavelkaa, olisivat hyvät ja ilmoittaisivat osotteensa, tai tekisivät suorituksen. Huom. Huono aika pakottaa tähän.)101)
A. Kivinen,
Box 511, Jonquiere, Que.
Entinen osote:
D'Alma, Que.

JUHLIMAAN! JUHLIMAAN!
Suom. Järj. Os. ja V.- ja U.-seura Kisan
YHTEISET
SYYSJUHLAT
3—4—5 p:nä syyskuuta

JUHLAT ALKAVAT LAUANTAINA 3 P:NÄ SYYSK. KLO 3JPP.
URHEILUKILPAILUILLA
Union-puiston urheilukentällä.

SAMANPÄIVÄN ILTANA ESITETÄÄN LIBERTY-HAALIN NÄYTTÄMÖLTÄ JUHLANÄYTELMÄNÄ:
Permantopaikka No. 10
Operetti 4:ssä näyt. Kirj. Herman Haller ja Wilh Wolff. Säv. Walter Goetze.
Esirippu nousee täsmälleen klo 8.30 ill.
Lippujen hinnat: Numeroidut paikat etukäteen ostettuna 50c., ovella 60c., muut paikat 40c.

Sunnuntaina 4 p:nä syysk. alkaen klo 10 a.p.
jatketaan urheilukilpailuja. Hyvä ravintola kentällä koko sunnuntaipäivän. Juhlarusettien hinta 25c.

Illalla, alkaen klo 8.30 esitetään Liberty-haalin näyttämöltä toisen kerran operetti
Permantopaikka No. 10
Lippujen hinnat samat kuin lauantai-illan näytäntöönkin. Ken haluaa nähdä repäisevän hauskan operetin, hän saapukoon katsomaan Permantopaikkaa!

Maanantaina 5 p:nä syysk. (Työnpäivänä) on Liberty-haalilla suuret
JUHLIEN LOPETTAJAISTANSSIT
Alkaa kello 9 ill. — Oviraha 25 senttiä.
Tervetuloa näille kesän viimeisille juhlille!

IRELAND BROS.
JUVELI- JA KELLOKAUPPA
Kaikenlaista Vaatetavaraa, Kenkiä, y. m.
KAKSI KAUPPAA
ENGLEHART, ONT.

Yhteistä elämän taivalta ovat sitoutuneet vaeltamaan

Nellie Cecilie Pernu
ja
Wilfred Henry Salo

Sudburyssa, Ont., elok. 29 p:nä 1927

Kestäköön toveruus ja yhteisymmärrys lujana välillänne!

Tätä toivottavat teille seuraavat toverit ja ystävät:

Ida Alanen
Aleksi Salo ja lapset
V. Lähde
Emil Ristonen
Arne Ritari
Al Burnett
Mr. Wm. Andrews
Vieno Jacobson
A. Pelkola
Mr. ja Mrs. K. Hotti
H. Ellmen
Anna ja Hisko Kauhanen perheineen
Mr. ja Mrs. Hj. Johnson perheineen
Mr. ja Mrs. A. Kannisto
Mrs. and Mr. F. Makela
Mr. and Mrs. E. J. Ojala
Mr. ja Mrs. K. V. Nurmi
Fanny ja J. Lehtelä perheineen
Hilda Makinen
Vilho, Sofia ja John Toleck
Erkki Linnala
John Wirta

Katy, Jussi ja Sylvi Mäkynen
Sigrid ja Verner Kampi
Ida and Harry Gibson
Aug. Kantokoski
P. Häkkinen
L. Hottie
V. Kannakko
S. Konnu
Charlie Tuttle
Alma, John ja Lester Reipas
Signe Punkari
Alma, Irja ja Pansy Lahtinen
Mimmi Jokinen
Lahja Sirkka
Elvi Vainikainen
Mrs. Kreeta Valli
J. V. Kannasto
Lily, Milton ja Kuuno Sevander
Onni ja Aini Häkkinen
Kaarina ja Aune
Lily Maki
Vieno Rissanen
Lempi ja Richard Johnson

C. N. Poukama
Fanny Rautio
Helmi Arpala
Sylvia Korpela
Jack ja Ida Seppälä
Väinö ja Katri Karhunen
Mrs. ja S. G. Neil
Olga ja K. G. Asiala
Helga Koskinen
Mary ja Aleks Salo
Udo ja Elmi Korpinen
E. Jääskeläinen
Fred Korpinen
Mr. ja Mrs. A. Niemi
Mr. ja Mrs. A. W. Este
E. J. Walli
Mrs. Kratz
Mrs. P. Alavo
Hilkka Hirvelä
Mrs. Sofvia Tanner
I. M. Hakala
Anni ja Niilo Nurmi
Mr. and Mrs. C. Currie
Helvi Koivula